

C8545 Developmental Biology

Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

Jan Hejátko

Laboratory of Molecular Plant Physiology,
Department of Functional Genomics and Proteomics,
and
Functional Genomics and Proteomics of Plants
CEITEC
Masaryk University,
Brno, Czech Republic
hejatko@sci.muni.cz, www.ceitec.eu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

- Oogenesis in amphibians
- Blastula formation and dorsoventral axis fomation in amphibians
 - cleavage of *Xenopus* zygote (video)
- Gastrulation
 - gastrulation of amphibians (video)
- Neurulation
 - neurulation in *Xenopus* (video)
- Oogenesis in amniotes - chicken
- Gastrulation in amniotes – chicken
 - early and late gastrulation in chicken (video)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

- Gastrulation in amniotes – chicken
 - early and late gastrulation in chicken (video)
- Formation of extraembryonic tissues in amniotes – chicken

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Outline of Lesson 3

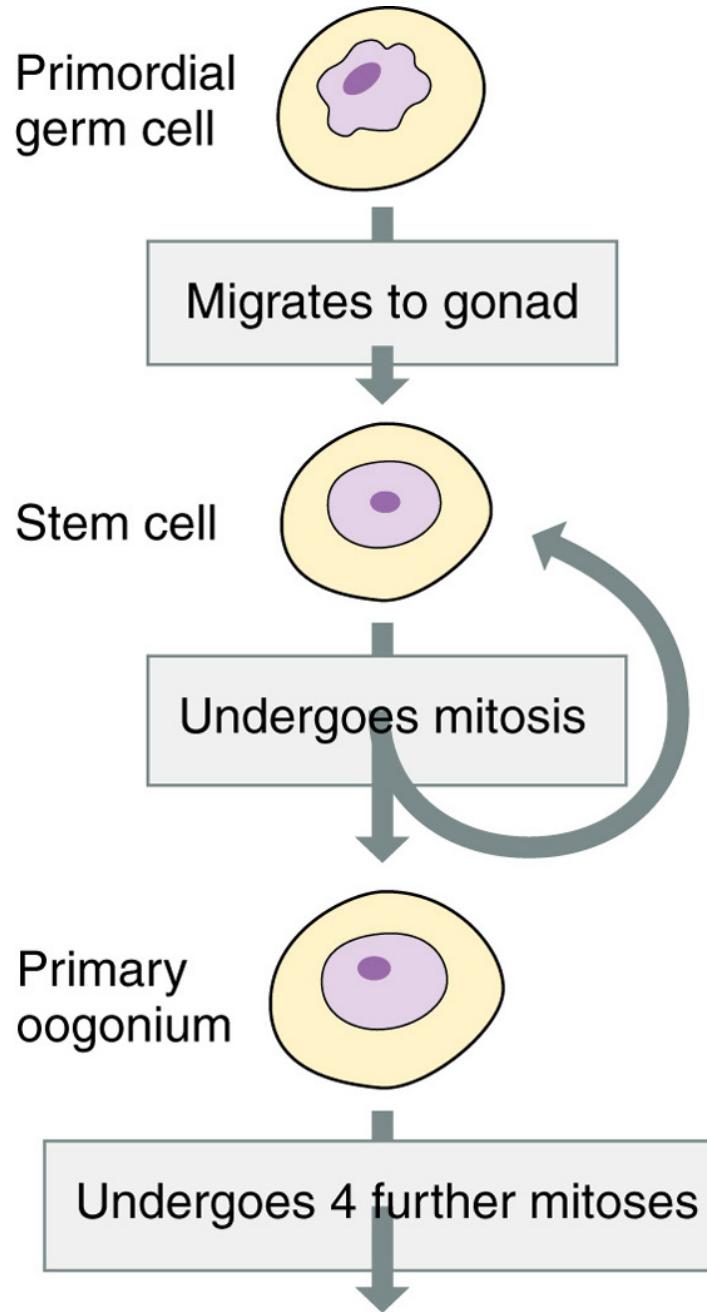
Early Development of Amphibians and Amniotes

- Oogenesis in amphibians

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

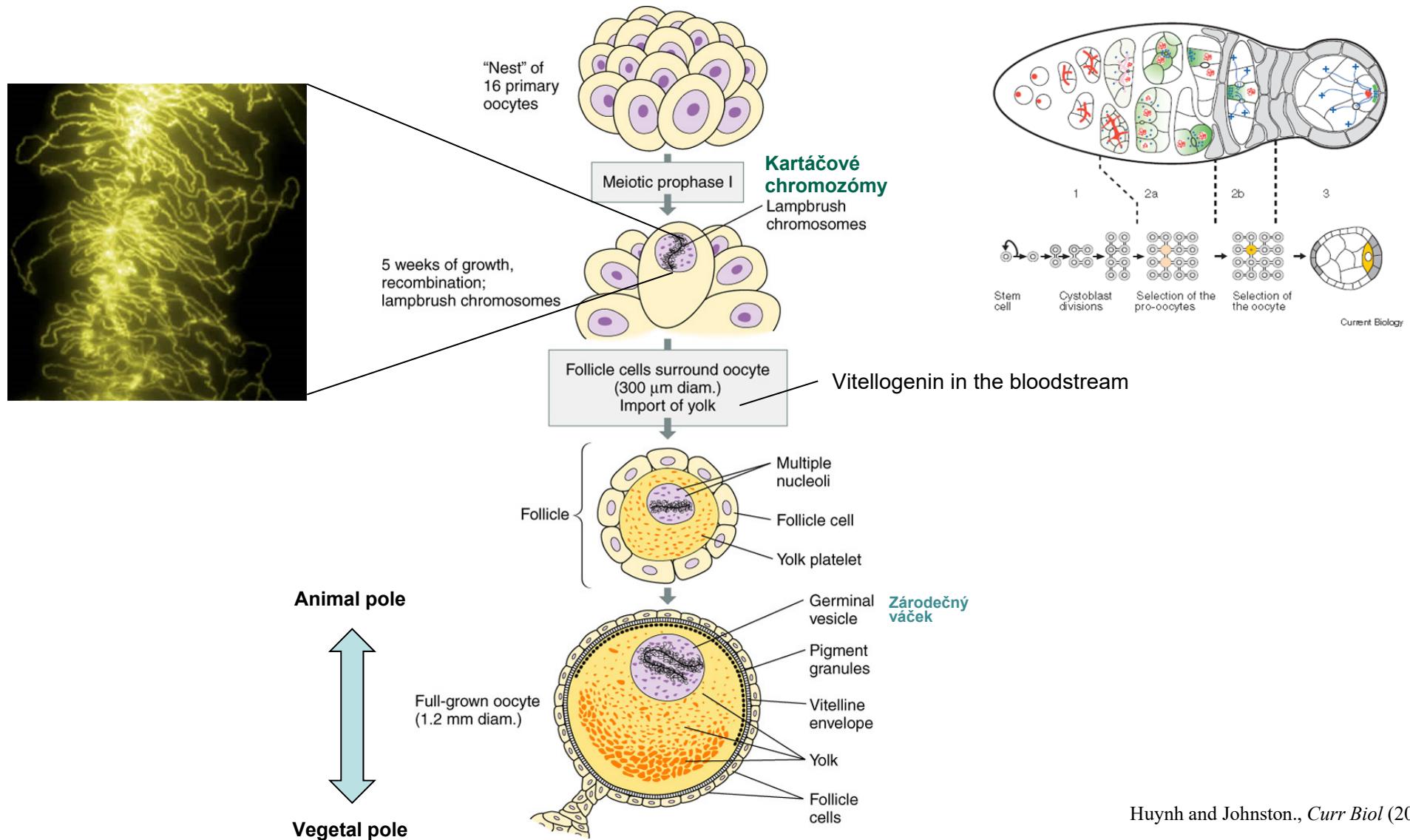
Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

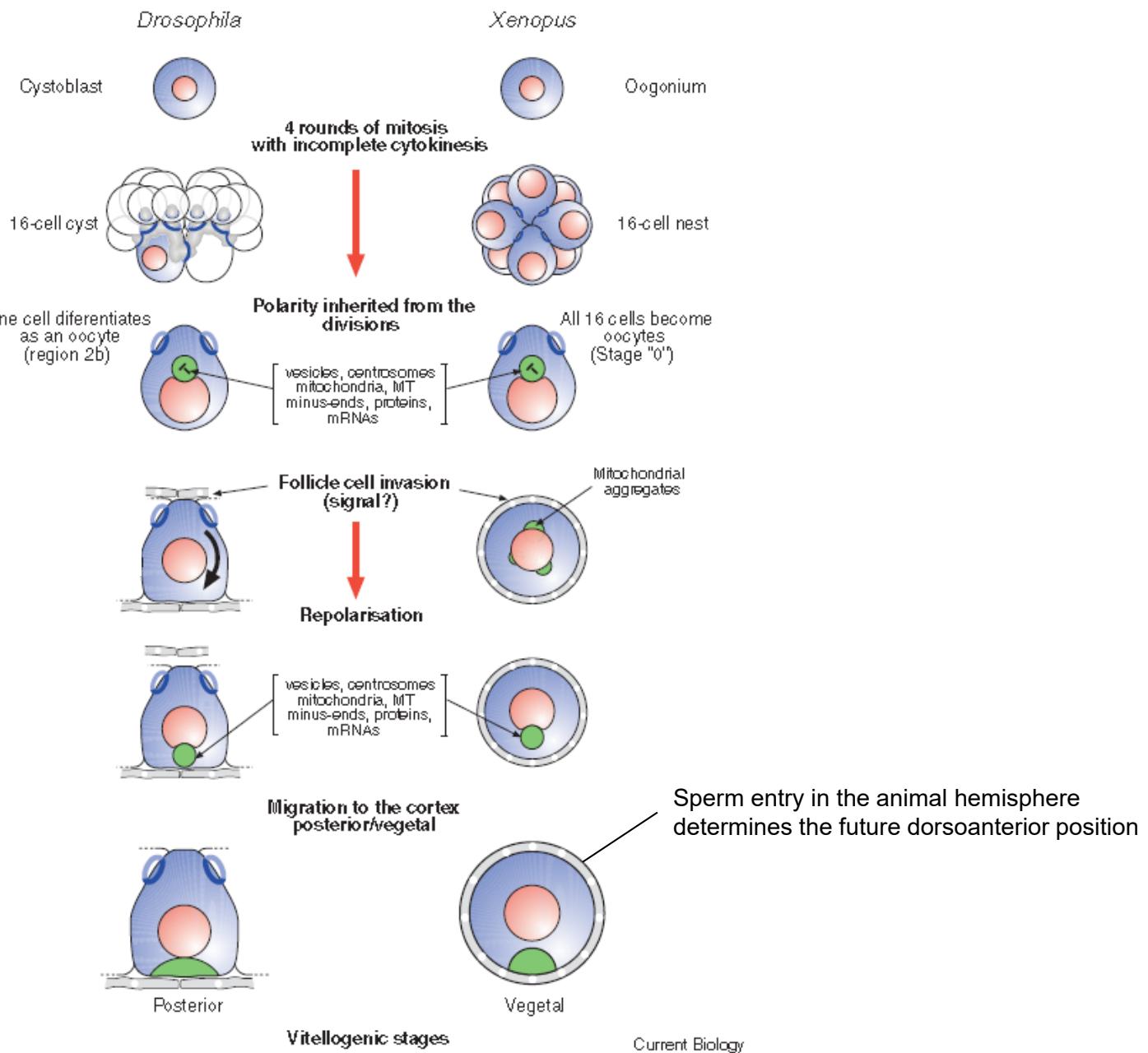

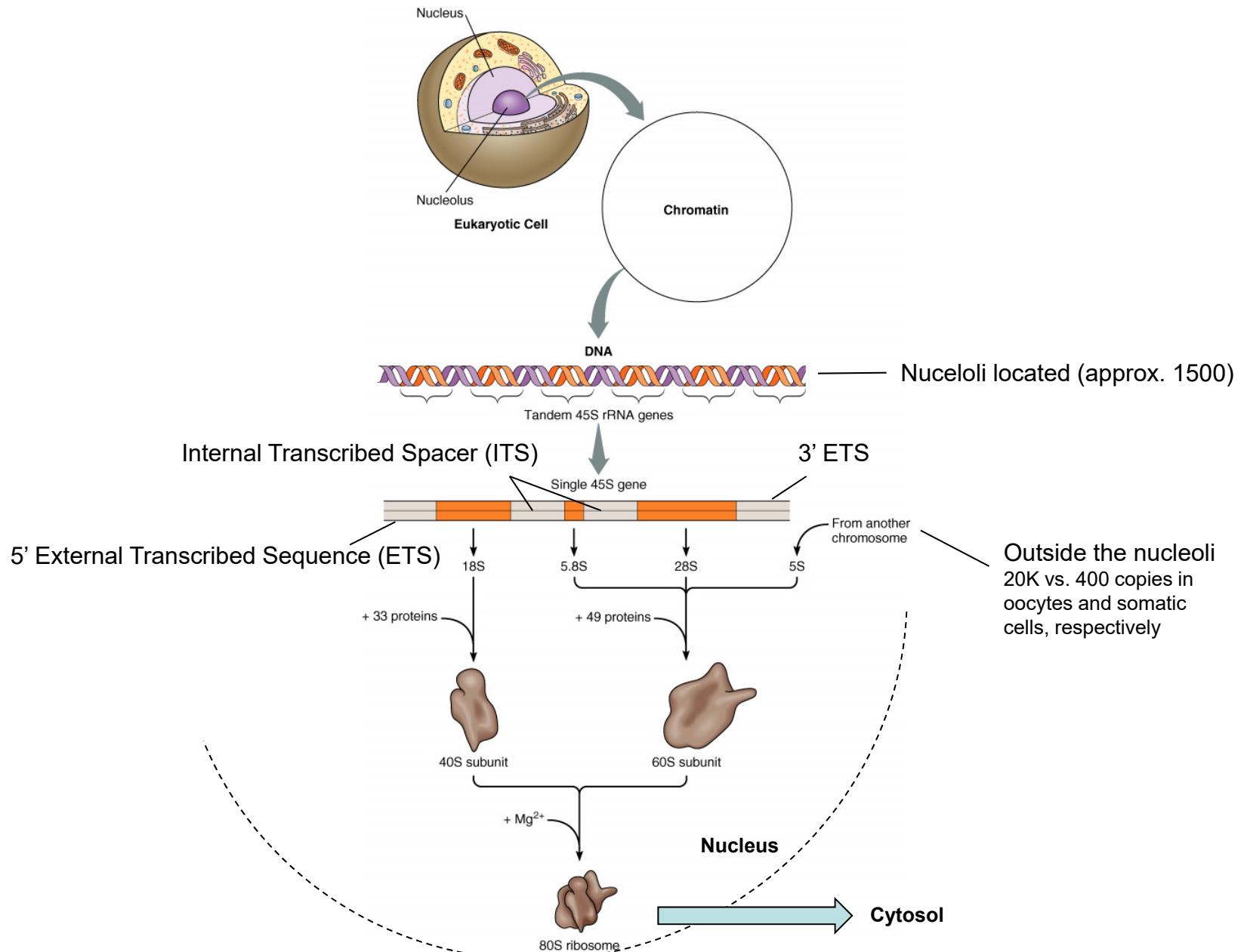
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Oogenesis in *Xenopus* vs. oogenesis in *Drosophila*

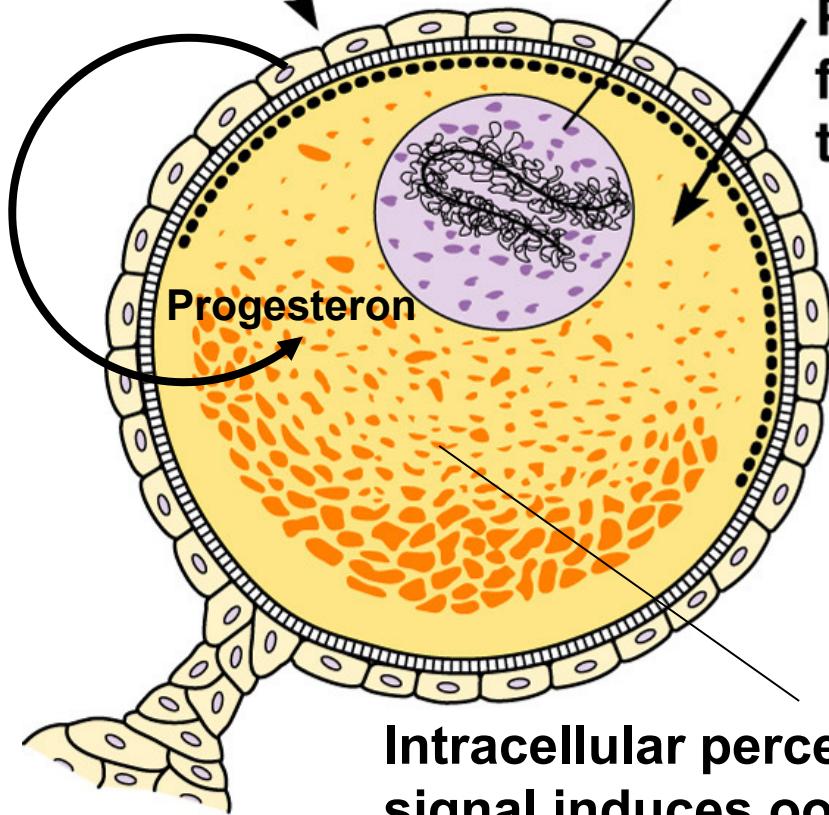

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Hormonální stimulace hormony hypofýzy (gonádotropin)

Hormonal stimulation
from pituitary

Primary oocyte

Zárodečný váček

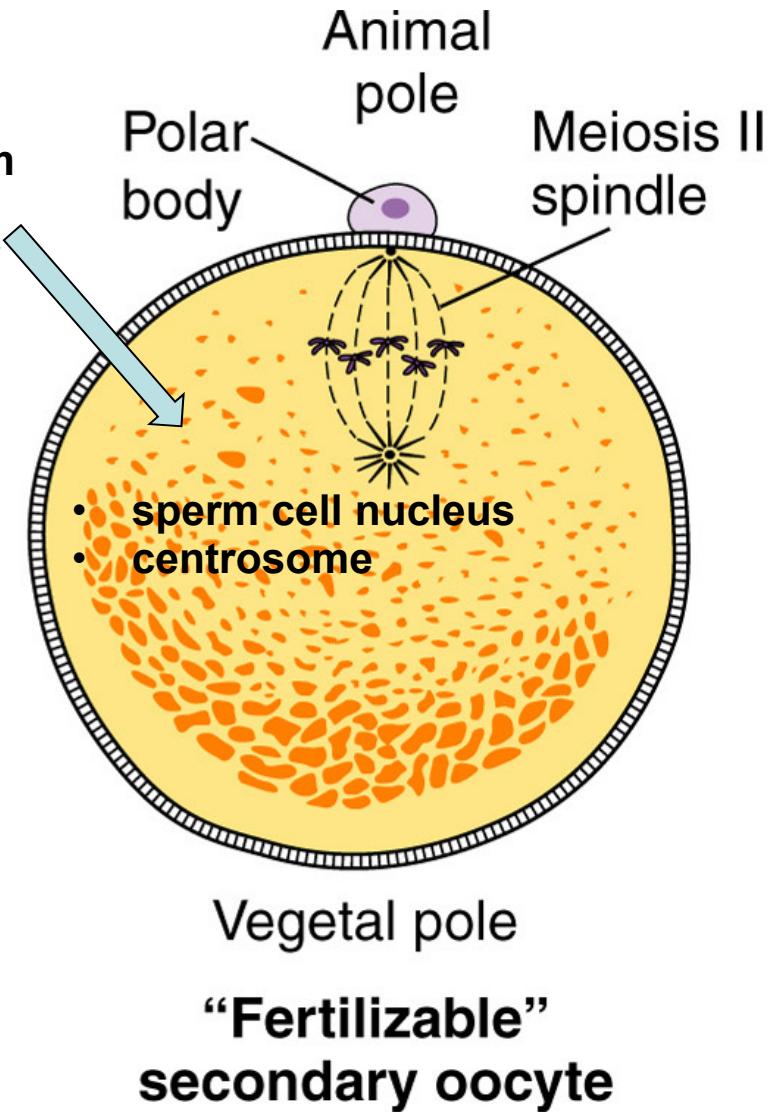
Germinal vesicle

Progesterone
from follicle
to oocyte

Meiosis I
Germinal vesicle
breaks down

Folicle
disassembles,
release to oviduct

Intracellular perceived progesterone
signal induces oocyte maturation.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

- Oogenesis in amphibians
- Blastula formation and dorsoventral axis formation in amphibians

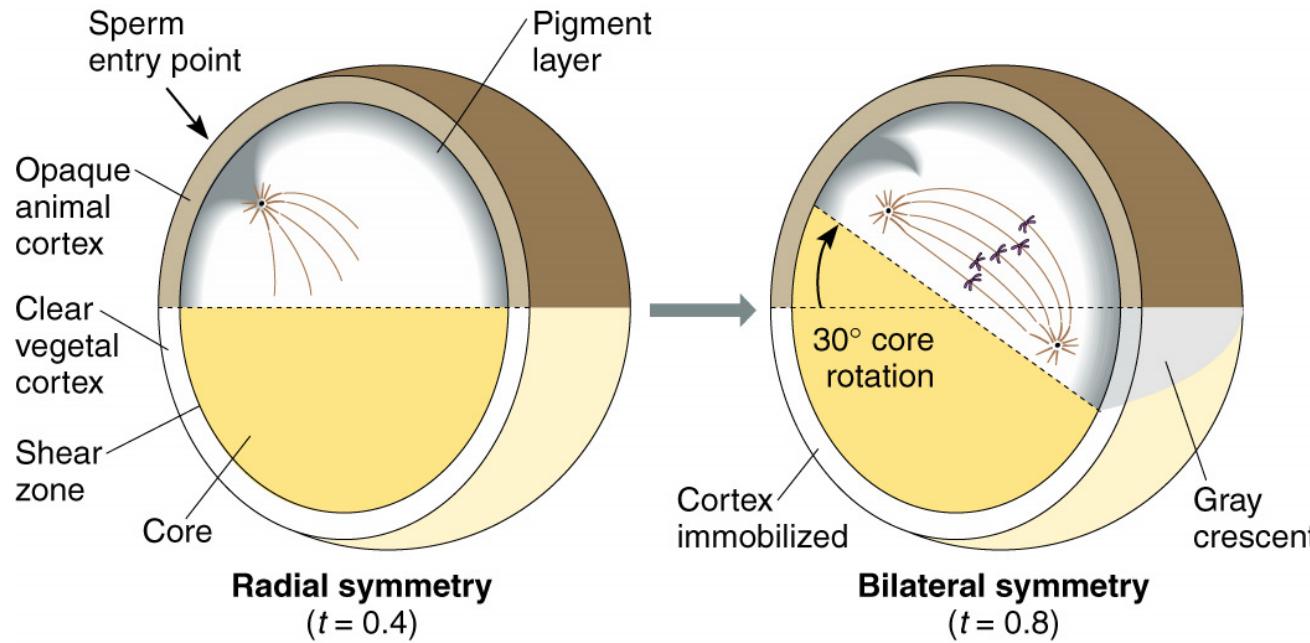
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

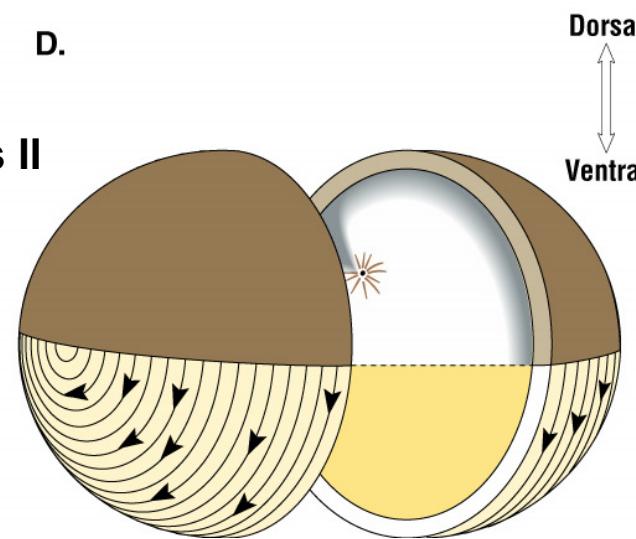
Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

A.

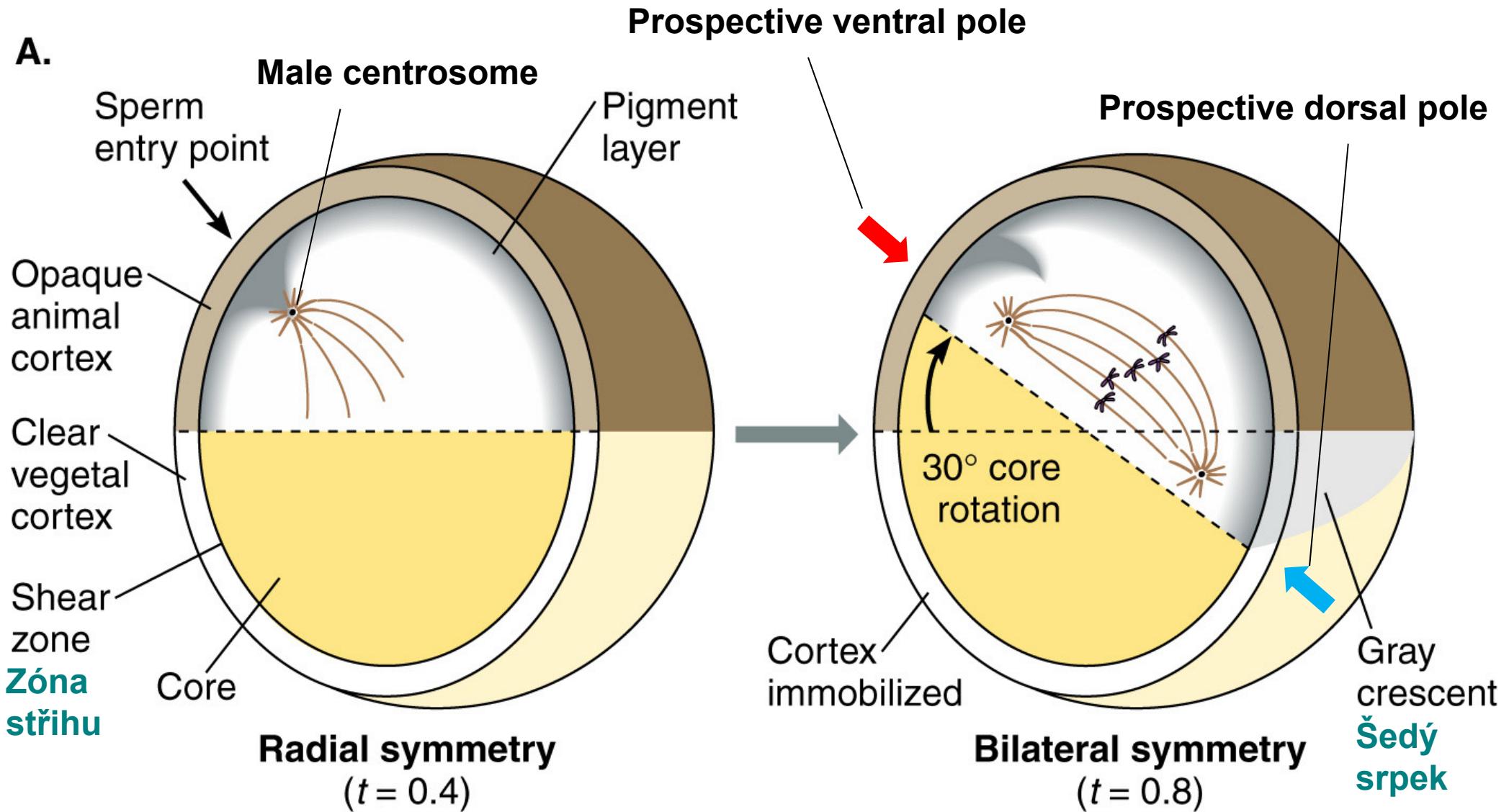

- Completion of meiosis II
• Syngamy

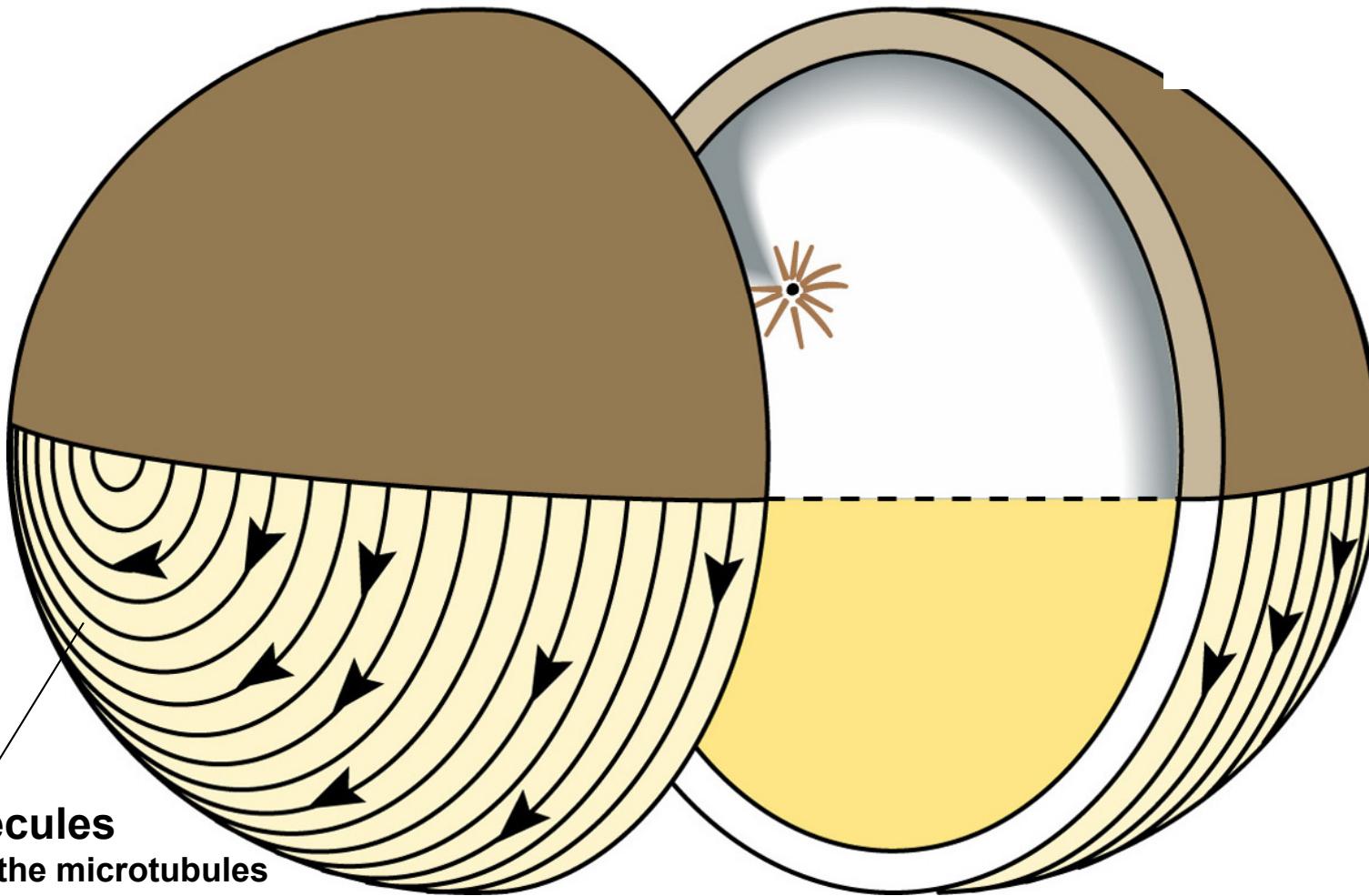
D.

A.

D.

Motor molecules
located along the microtubules

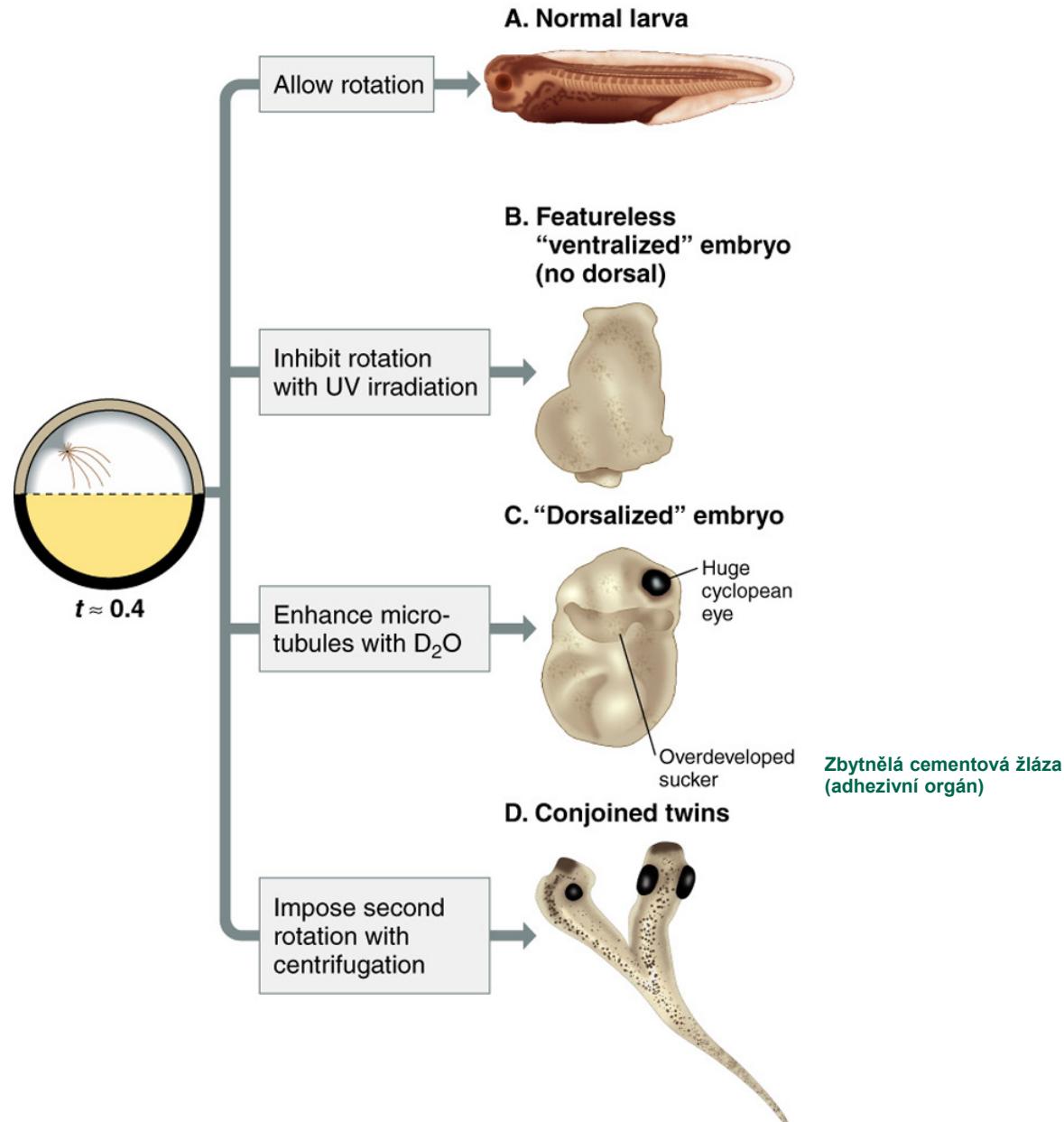

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

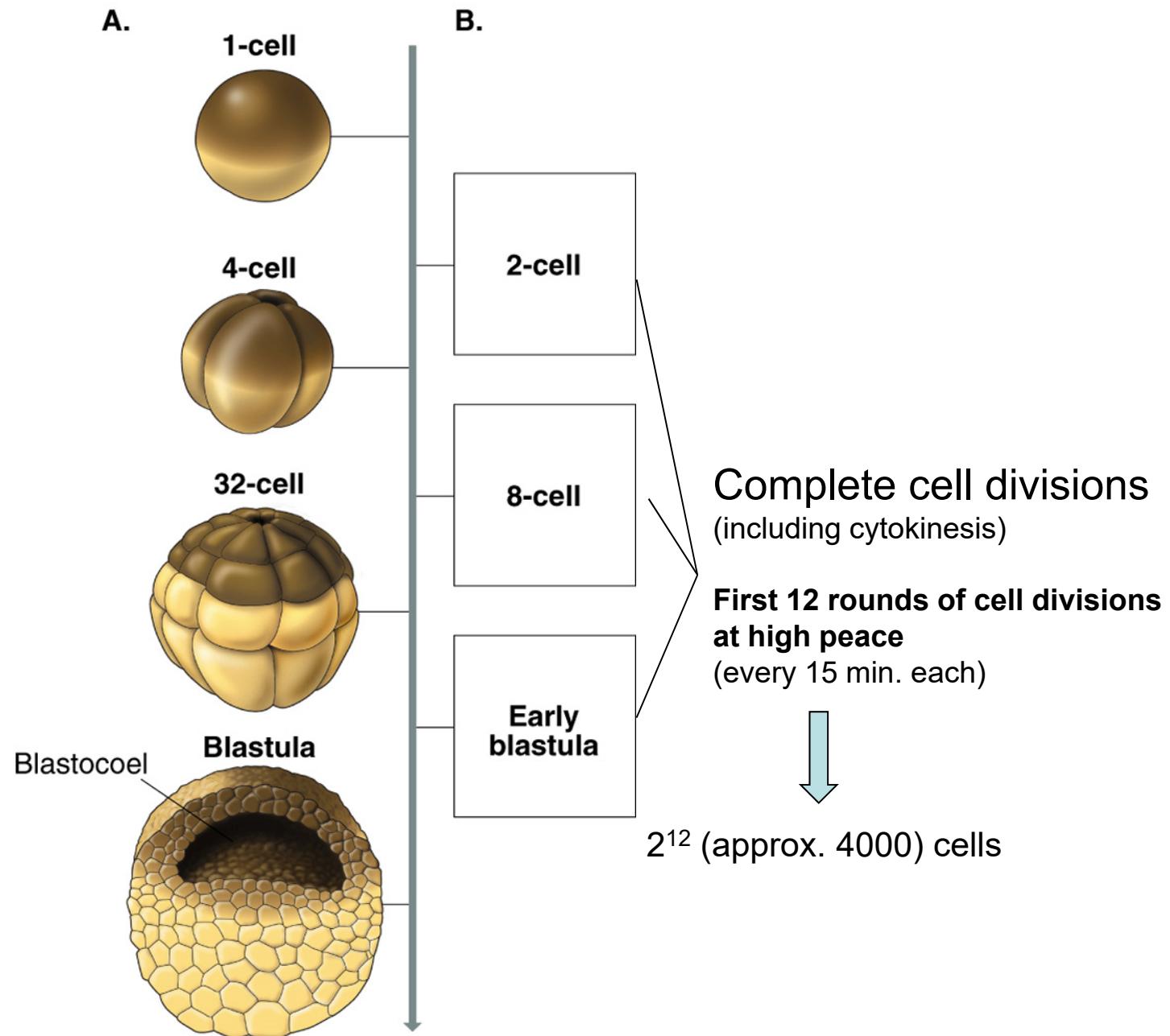
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Morus nigra (mulberry)

16-64 cells: morula

128 cells: blastula

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

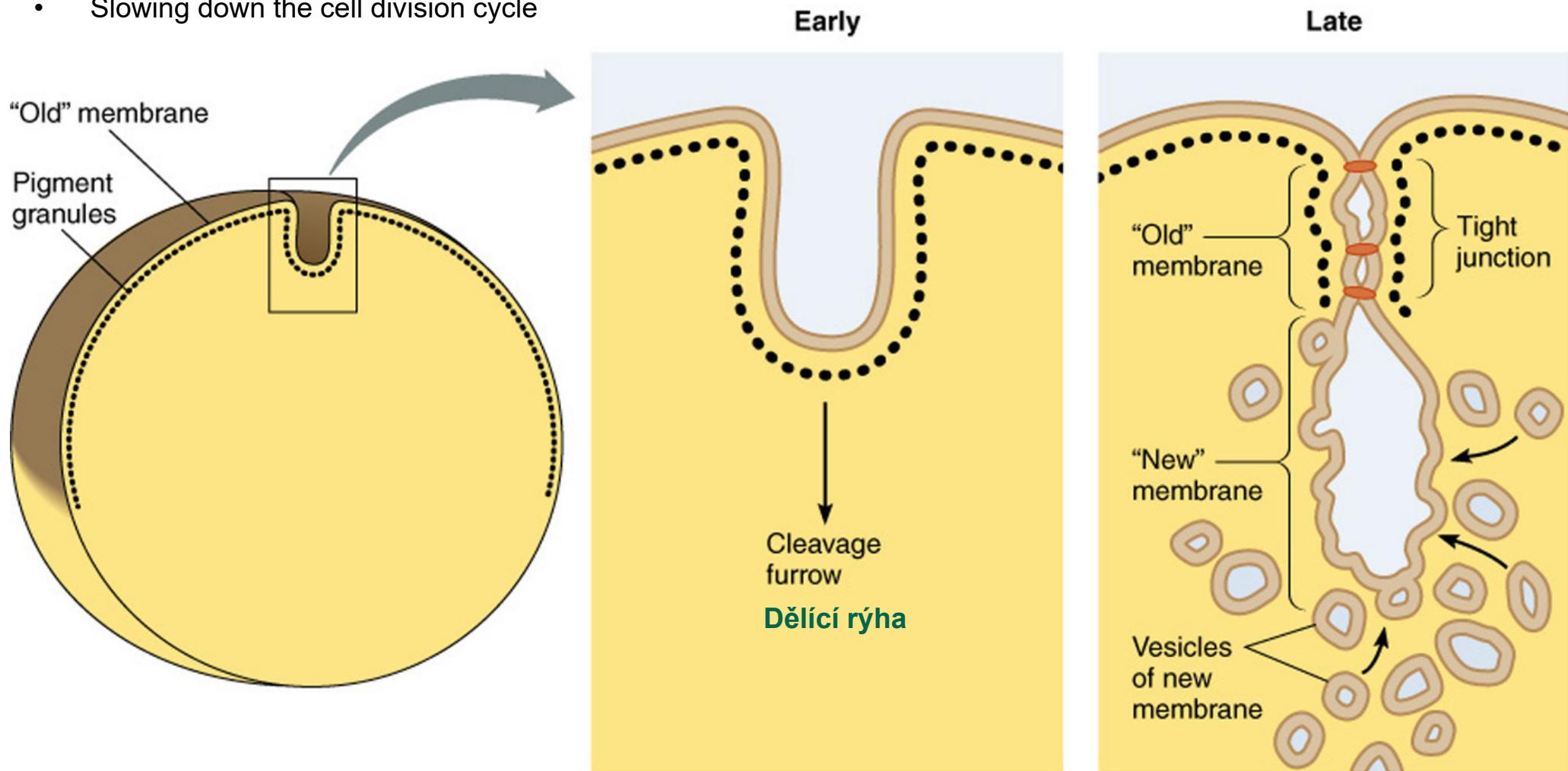

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Important molecular events precede further development at the midblastula transition (MBT)

- Induction of transcription
- Acquiring potential of cell motility
- Slowing down the cell division cycle

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

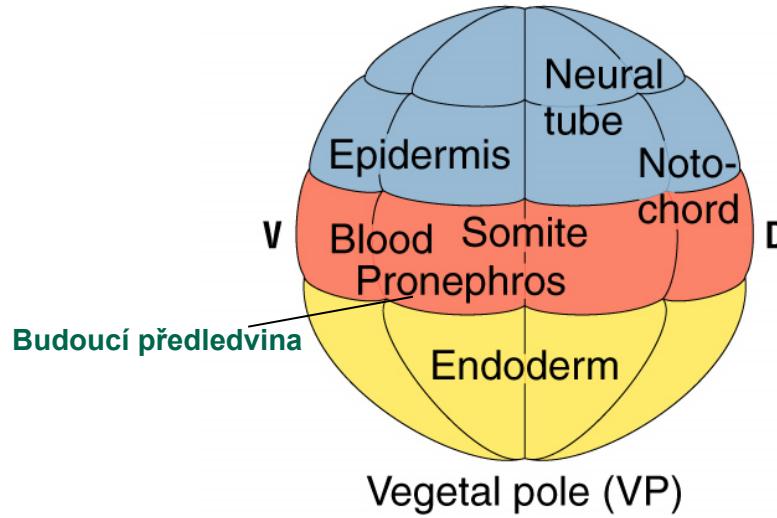
- Oogenesis in amphibians
- Blastula formation and dorsoventral axis fomation in amphibians
 - cleavage of *Xenopus* zygote (video)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

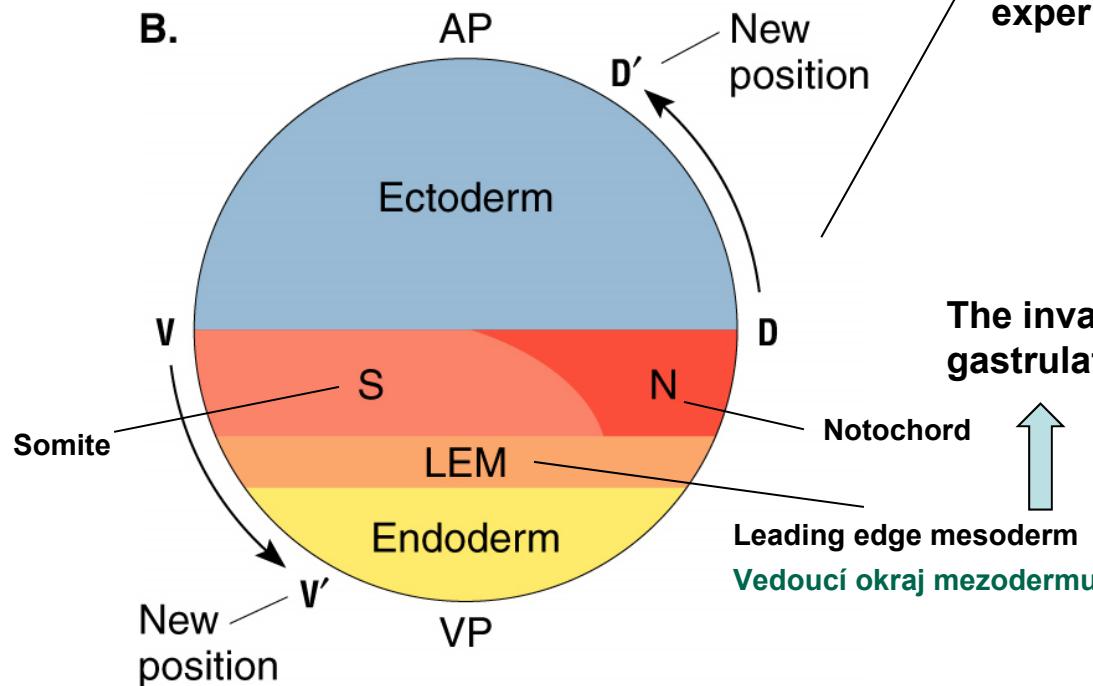
Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

A. Animal pole (AP)

Fate map of midblastula, as defined by transplantation experiments

B.

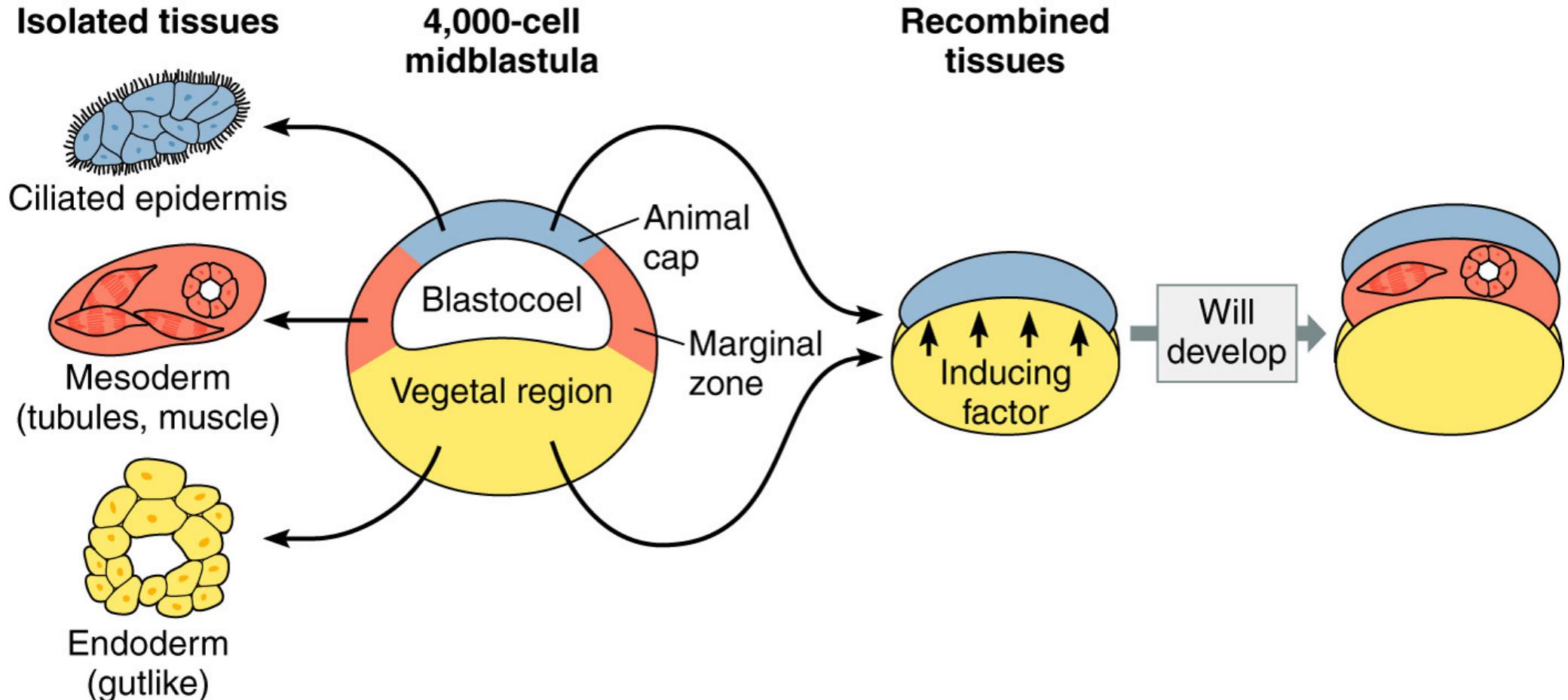

The invagination during gastrulation starts here

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Outline of Lesson 3

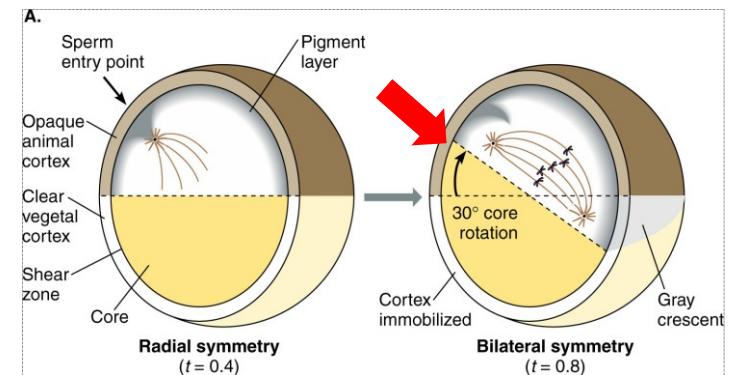
Early Development of Amphibians and Amniotes

- Oogenesis in amphibians
- Blastula formation and dorsoventral axis fomation in amphibians
 - cleavage of *Xenopus* zygote (video)
- Gastrulation in amphibians

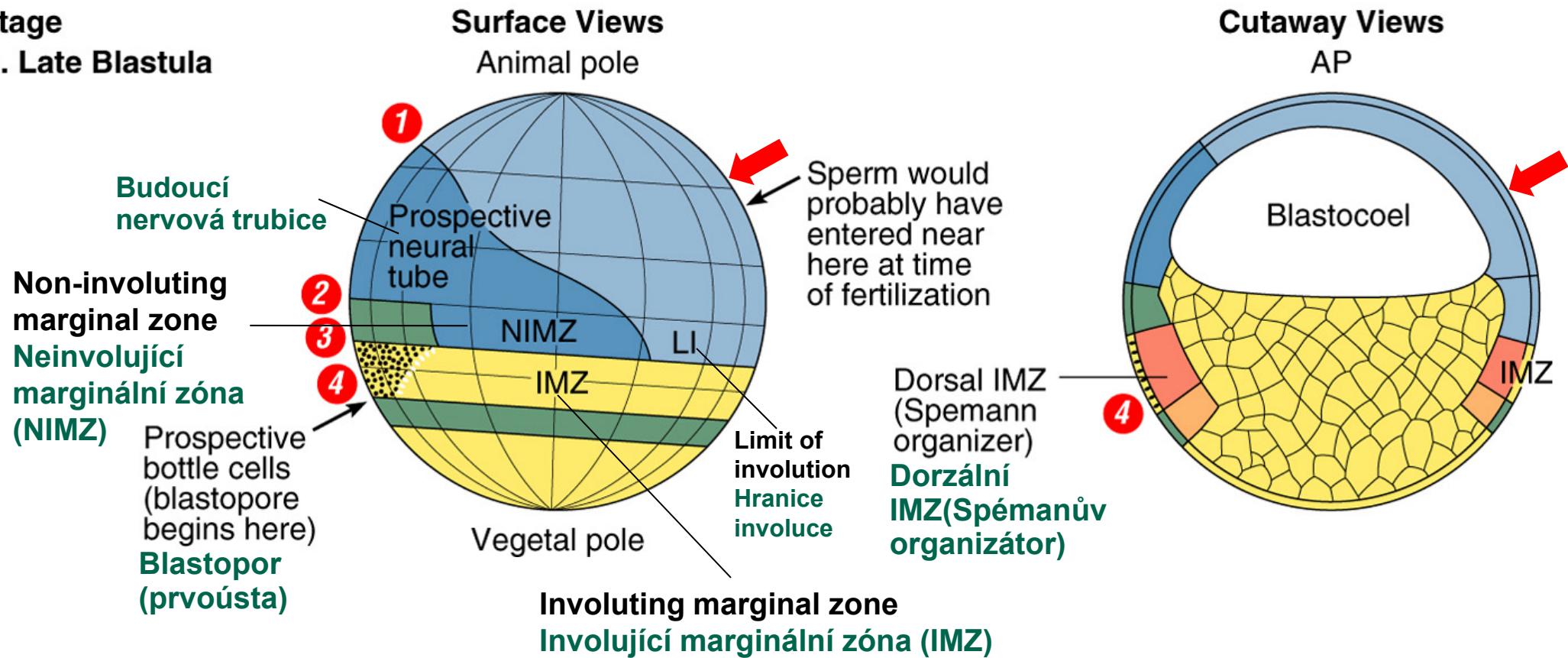
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

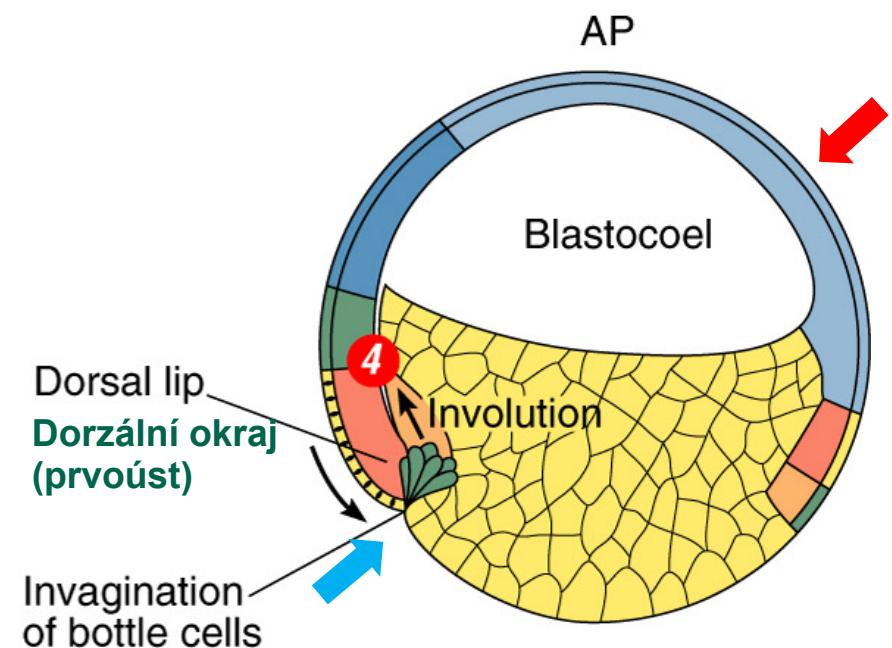
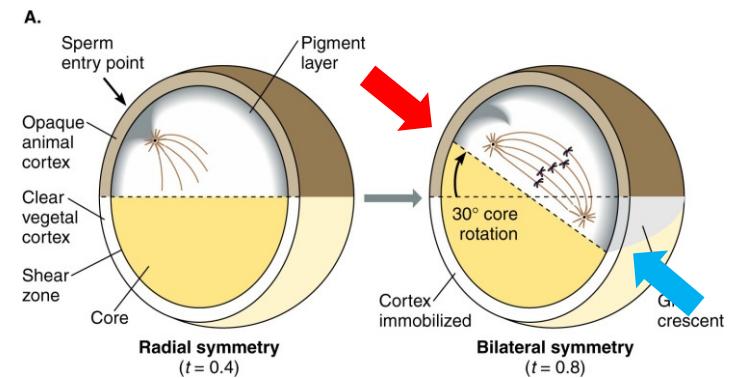
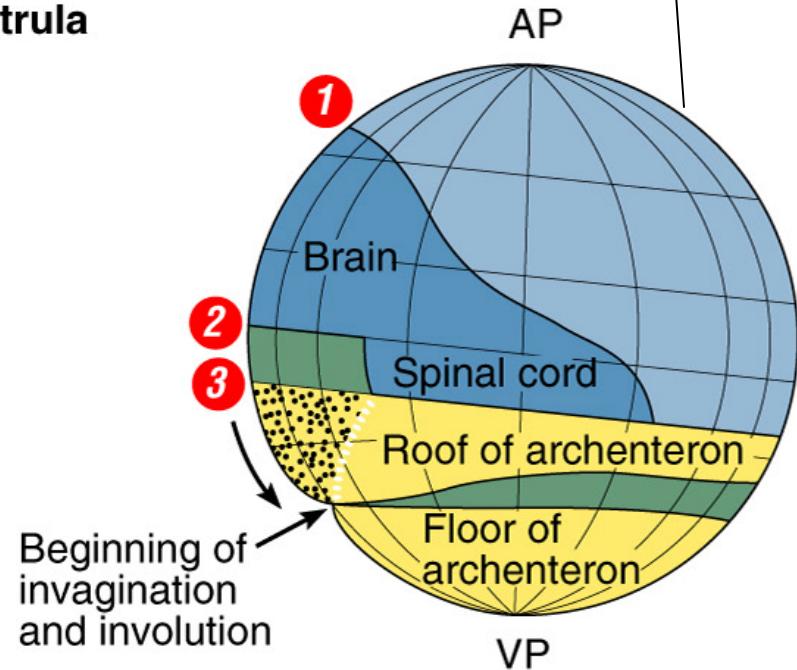
Stage

A. Late Blastula

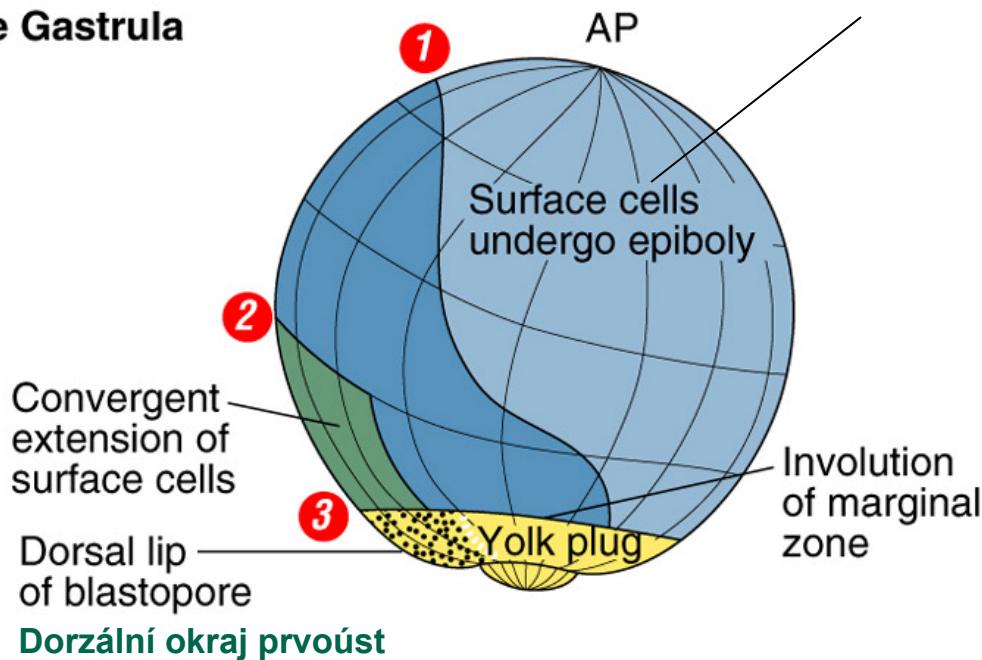

Entry of sperm cell

B. Early Gastrula

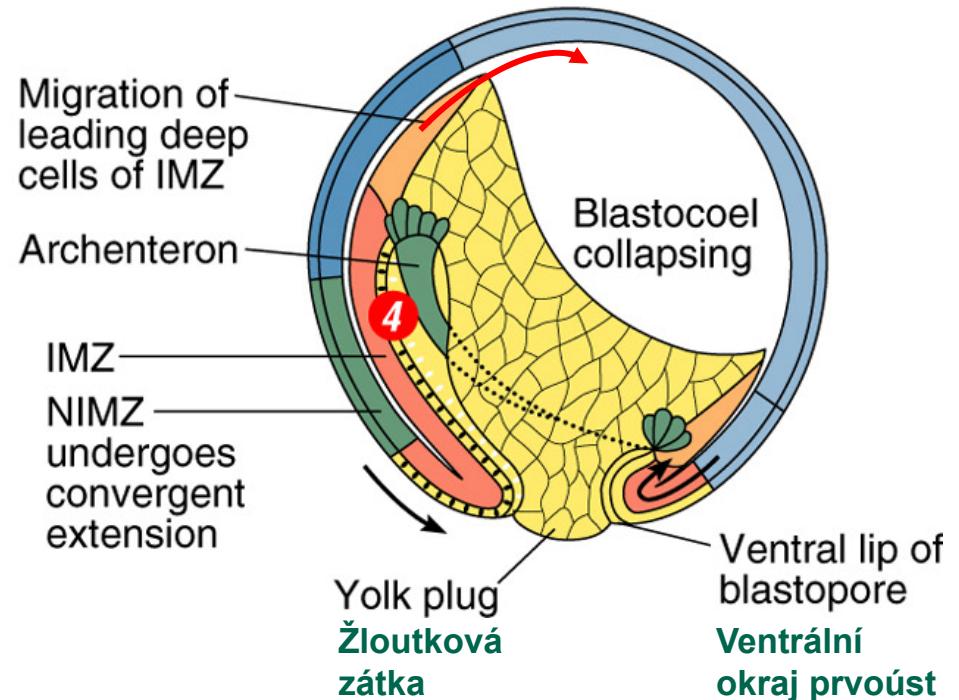

C. Late Gastrula

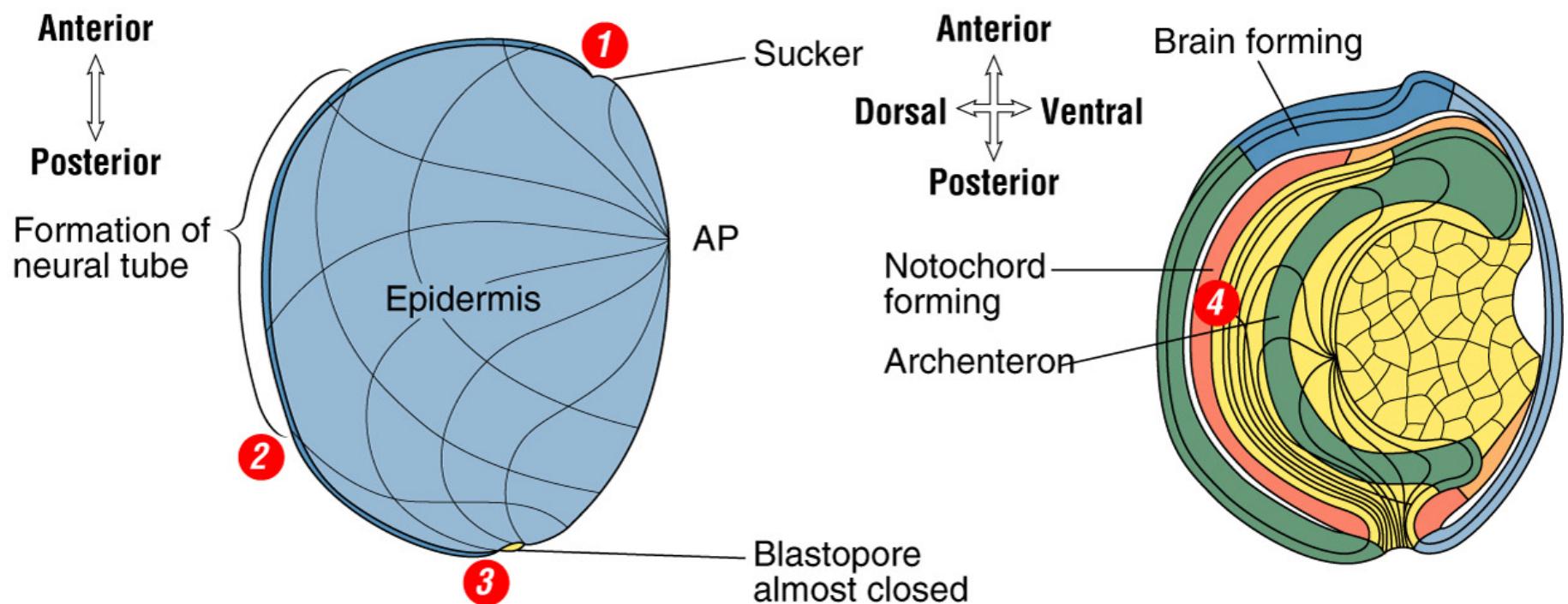

Oblast epibolie (radiální interkalace)

deep marginal cells move anteriorly

D. Neurulation Finished

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

- Oogenesis in amphibians
- Blastula formation and dorsoventral axis fomation in amphibians
 - cleavage of *Xenopus* zygote (video)
- Gastrulation in amphibians
 - gastrulation of amphibians (video)

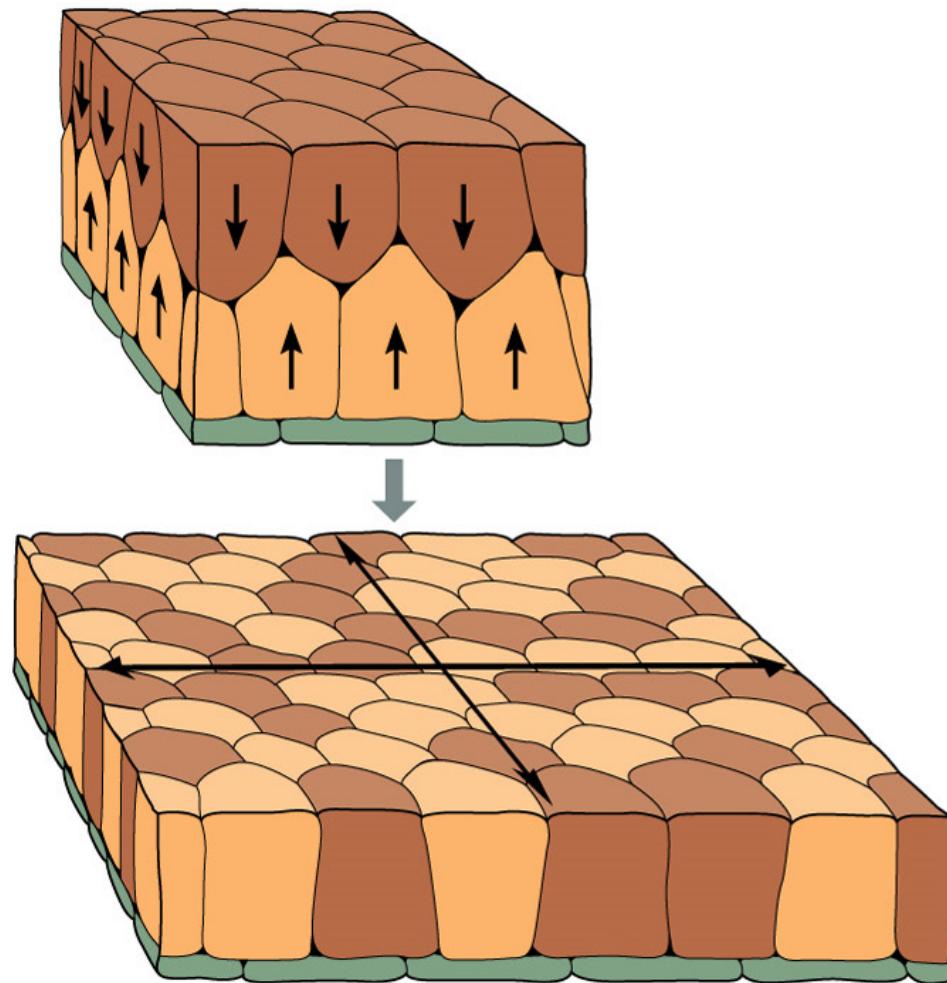

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

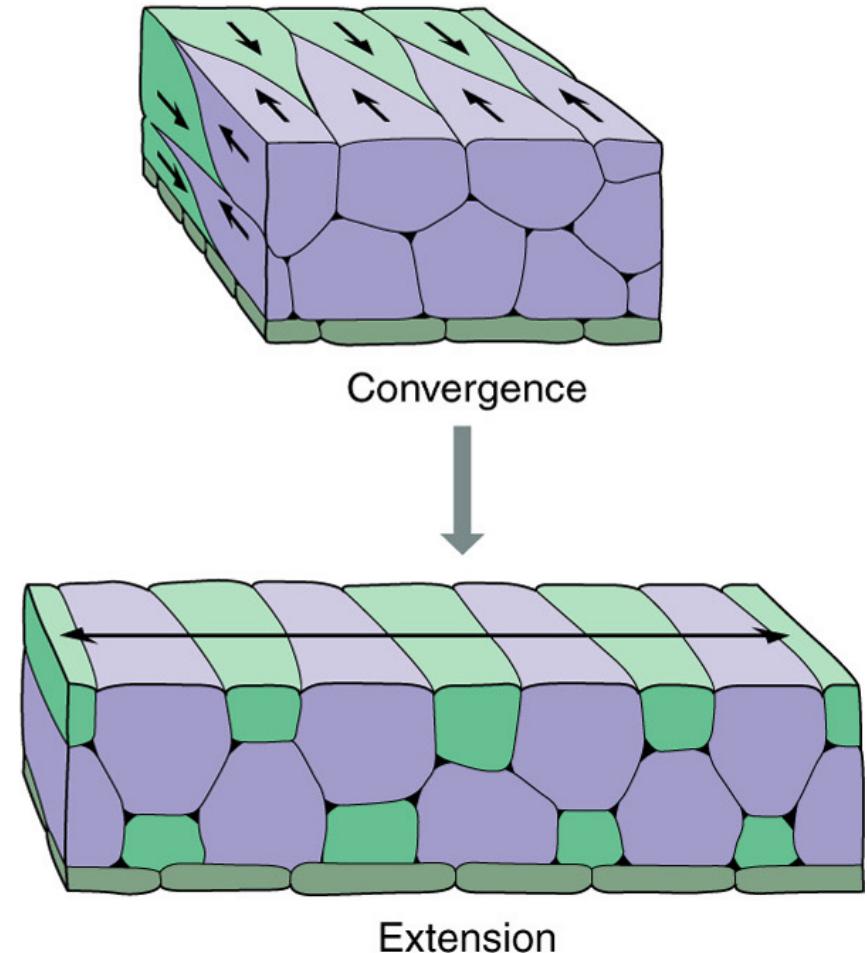
Radiální interkalace

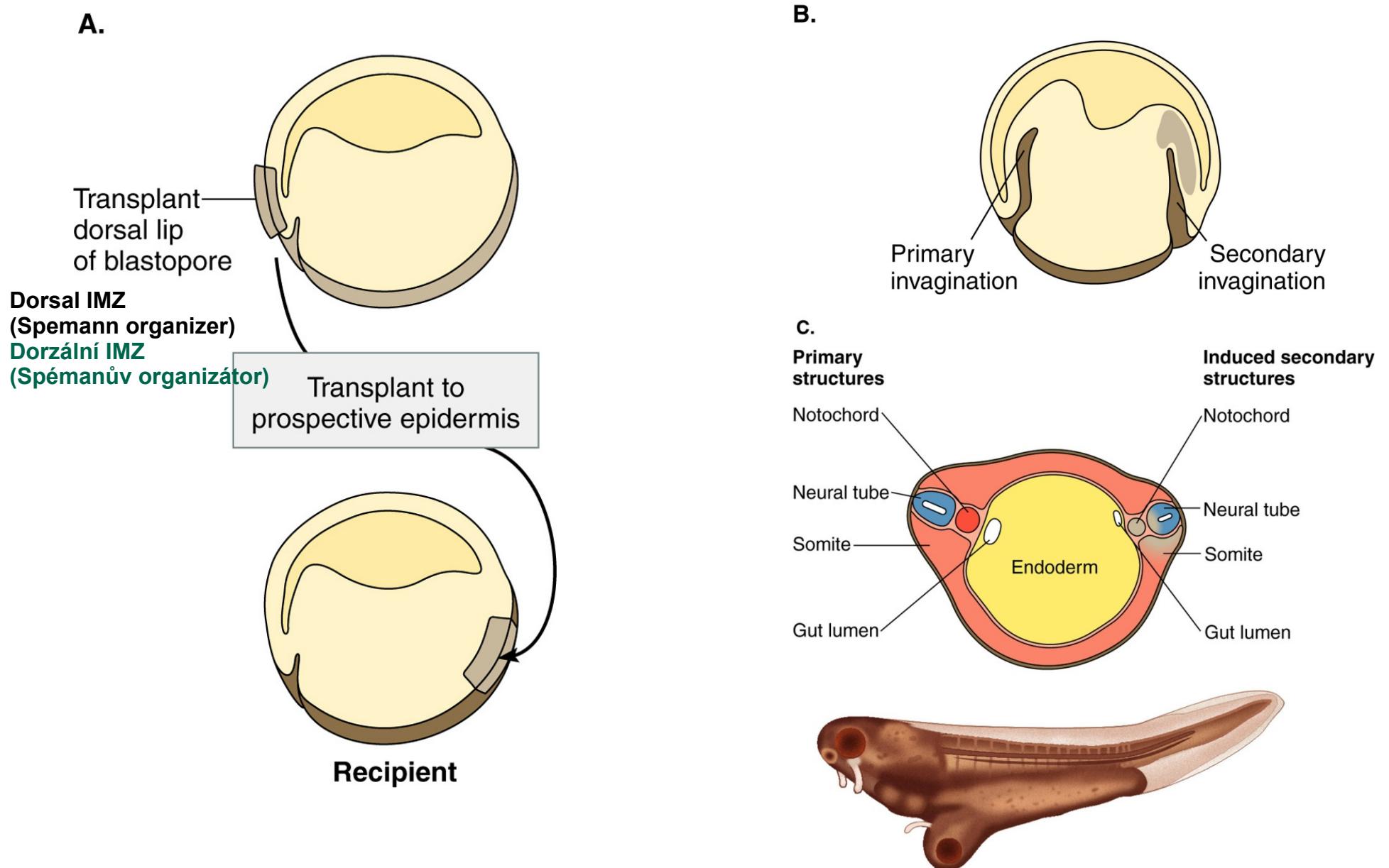
A. Radial intercalation

Mediolaterální interkalace

B. Mediolateral intercalation

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

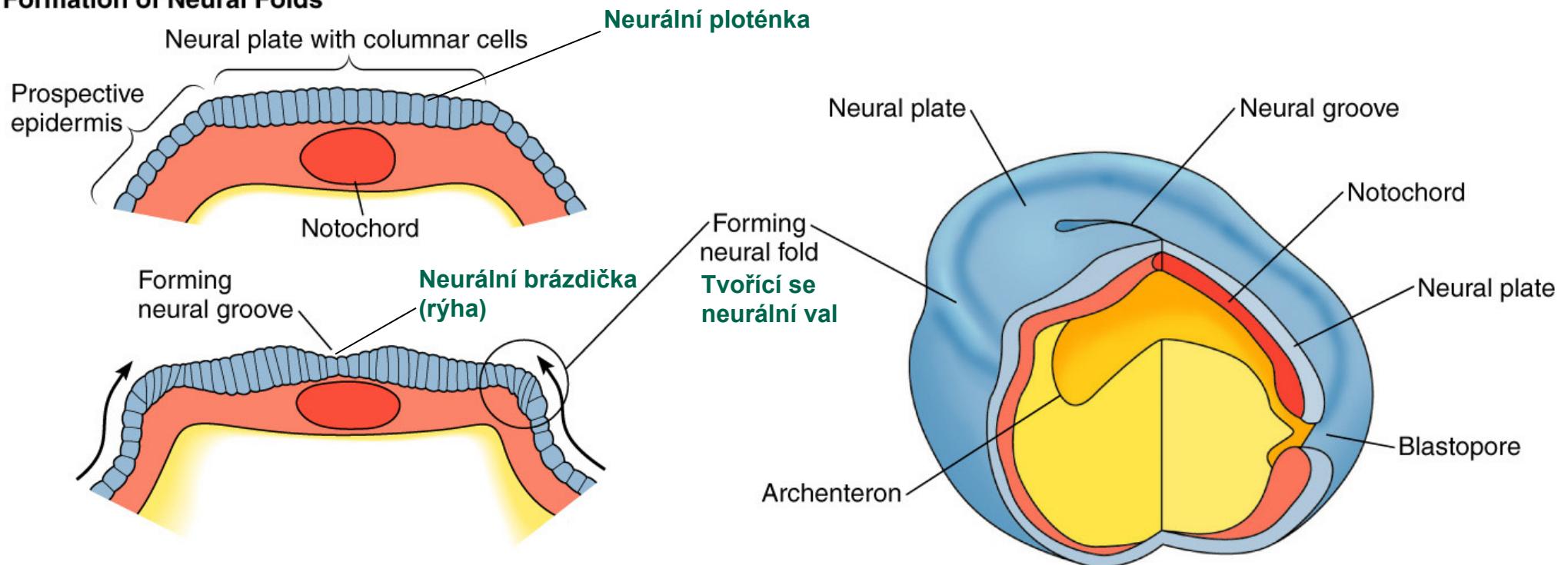
- Oogenesis in amphibians
- Blastula formation and dorsoventral axis fomation in amphibians
 - cleavage of *Xenopus* zygote (video)
- Gastrulation
 - gastrulation of amphibians (video)
- Neurulation

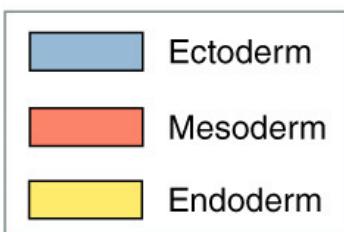
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

A. Formation of Neural Folds

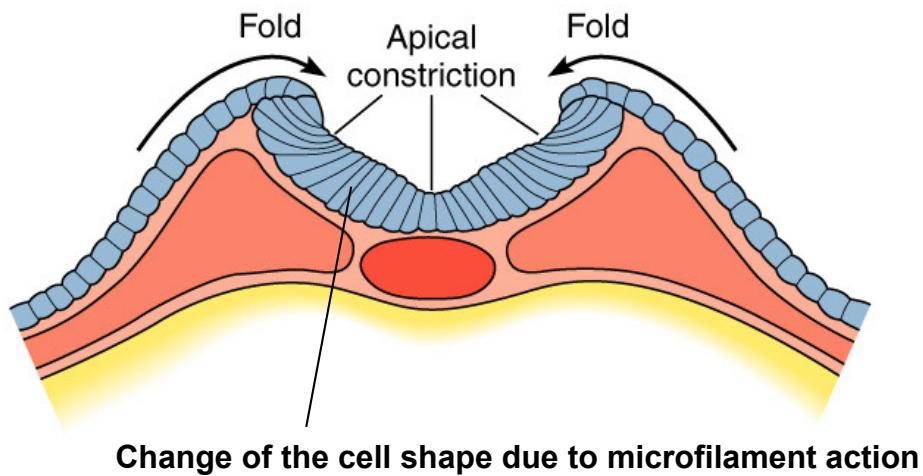
KEY

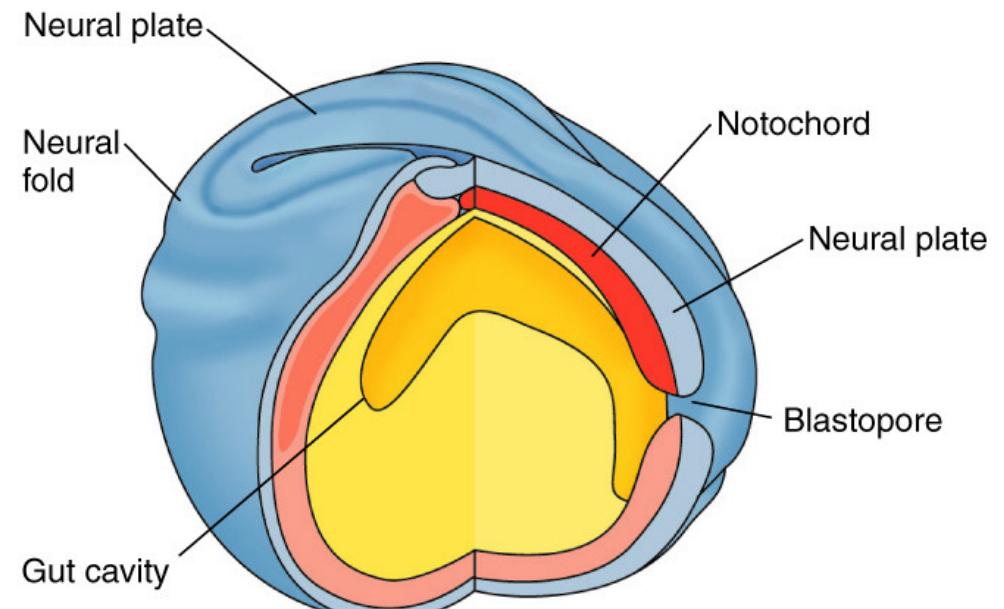
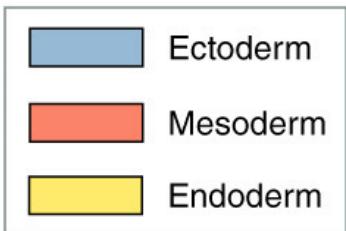
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

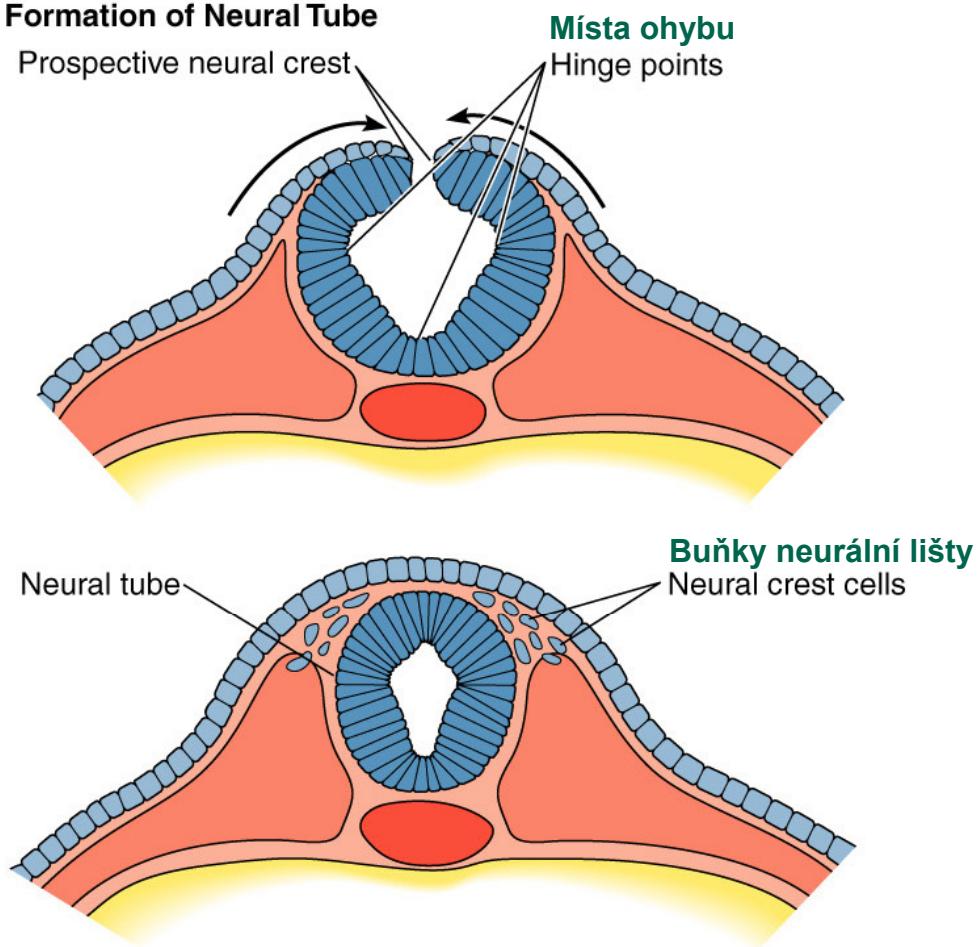
B. Elevation of Neural Folds

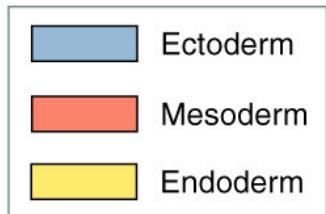
KEY

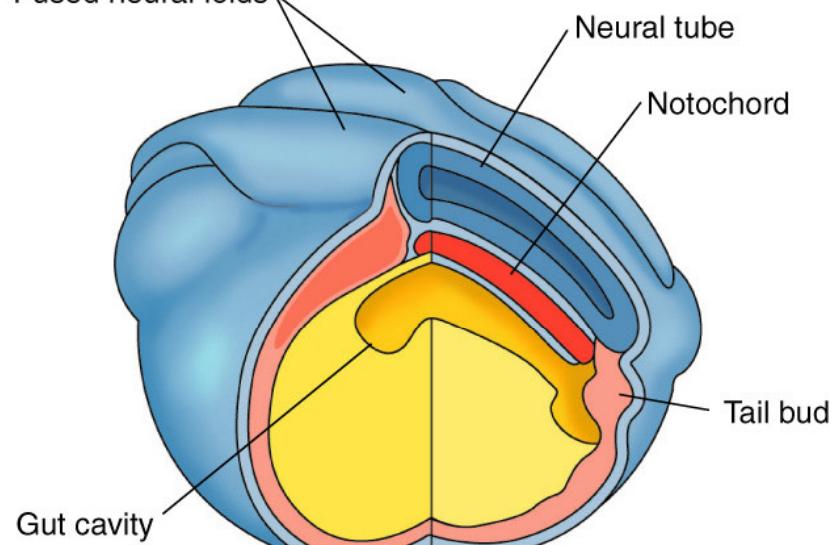
C. Formation of Neural Tube

KEY

Fúzované neurální valy Fused neural folds

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

- Oogenesis in amphibians
- Blastula formation and dorsoventral axis fomation in amphibians
 - cleavage of *Xenopus* zygote (video)
- Gastrulation
 - gastrulation of amphibians (video)
- Neurulation
 - neurulation in *Xenopus* (video)

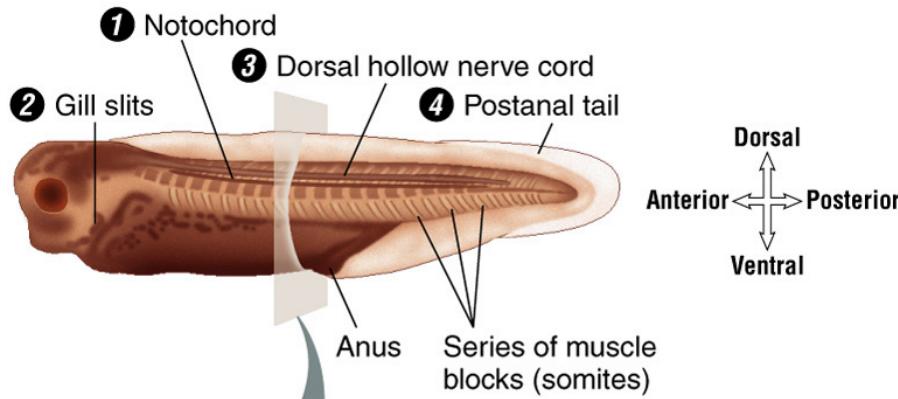
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

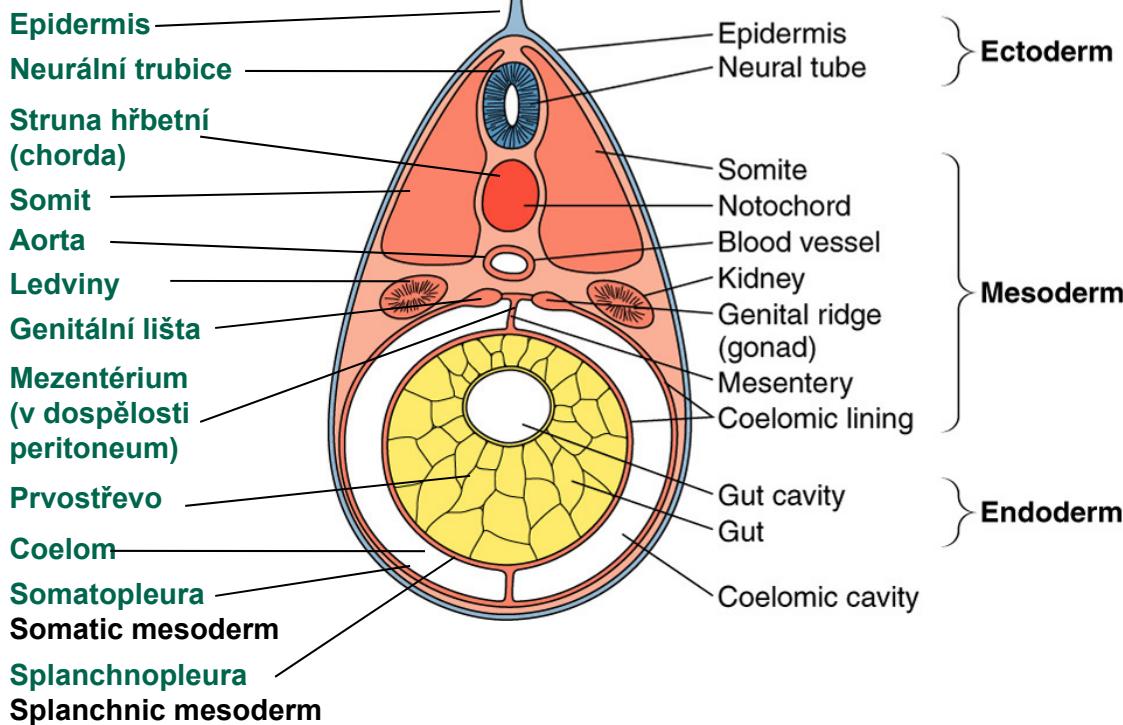
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

A. The vertebrate “body axis” (head–trunk–tail) and the four characteristics of chordates

B. Section through tadpole's trunk

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

- Oogenesis in amphibians
- Blastula formation and dorsoventral axis fomation in amphibians
 - cleavage of *Xenopus* zygote (video)
- Gastrulation in amphibians
 - gastrulation of amphibians (video)
- Neurulation
 - neurulation in *Xenopus* (video)
- Oogenesis in amniotes - chicken

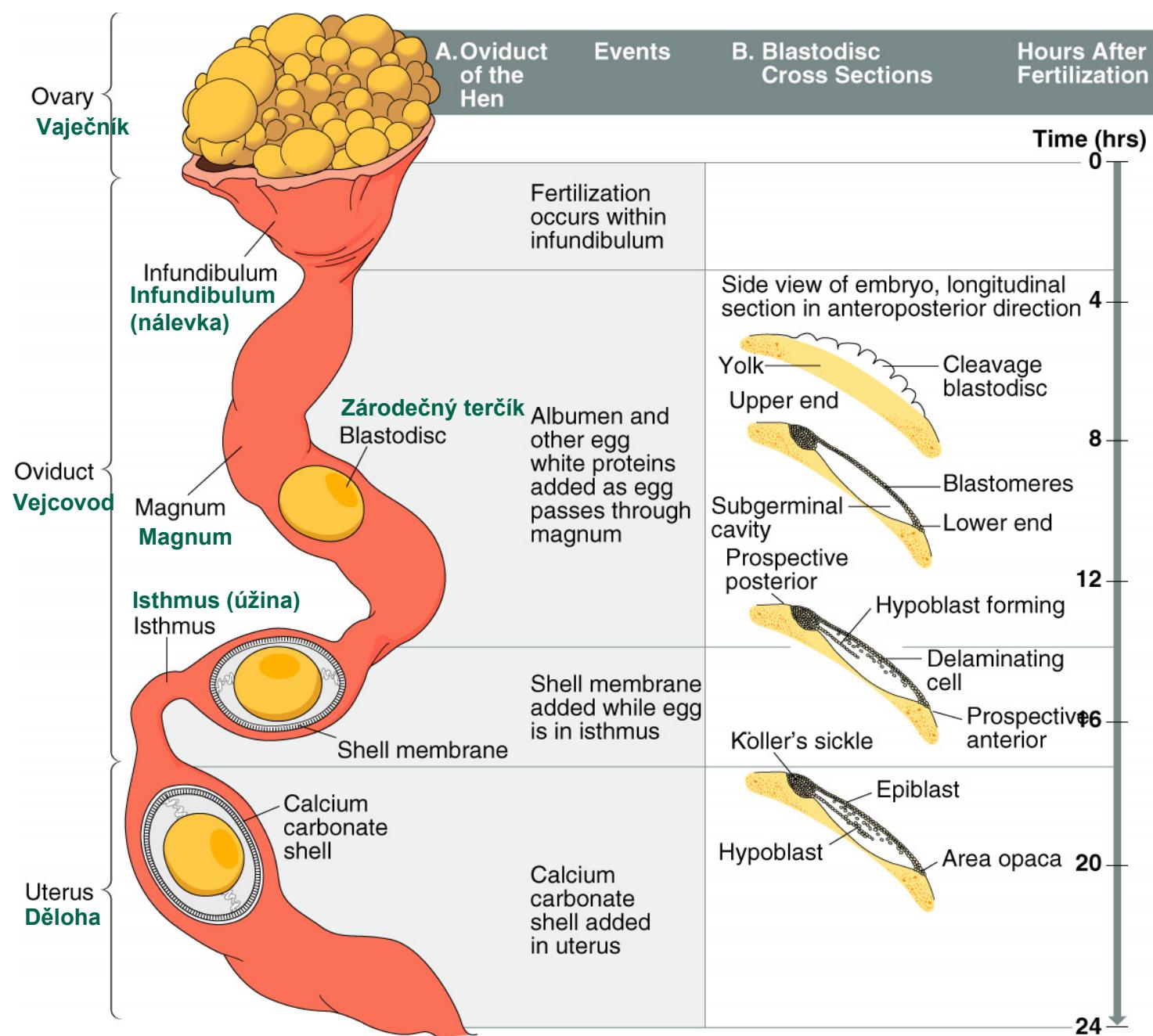

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

- Oogenesis in amphibians
- Blastula formation and dorsoventral axis fomation in amphibians
 - cleavage of *Xenopus* zygote (video)
- Gastrulation
 - gastrulation of amphibians (video)
- Neurulation
 - neurulation in *Xenopus* (video)
- Oogenesis in amniotes – chicken
- Blastula formation in amniotes - chicken

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

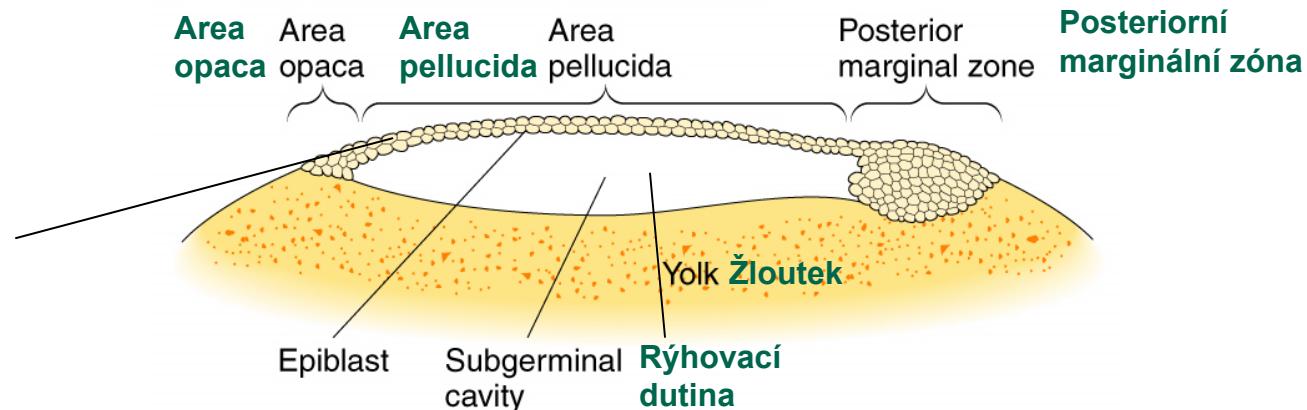

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

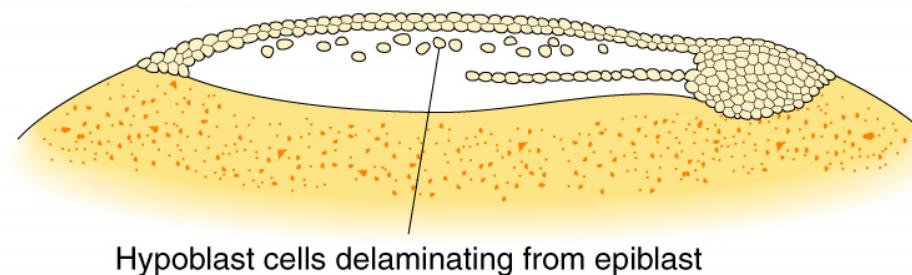
Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Egg laying:
60,000 cells,
about 1 mm in
diameter

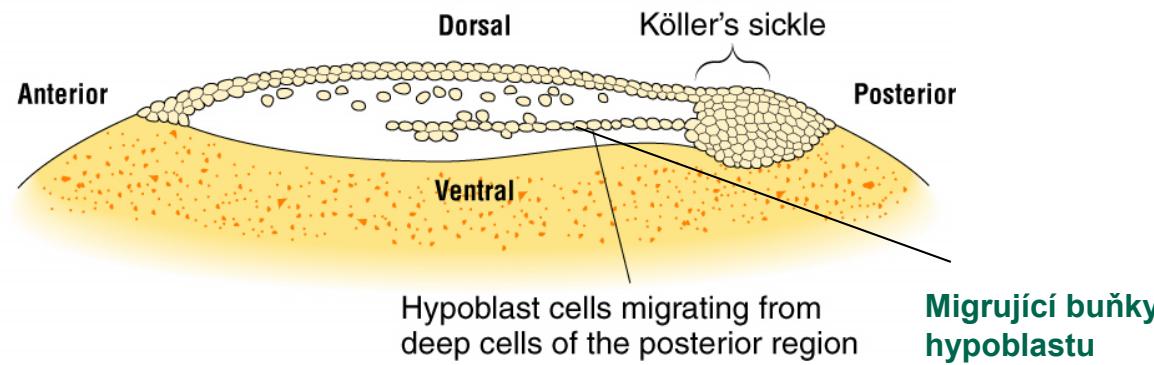
A. Egg before formation of hypoblast

B. Primary hypoblast Primární hypoblast

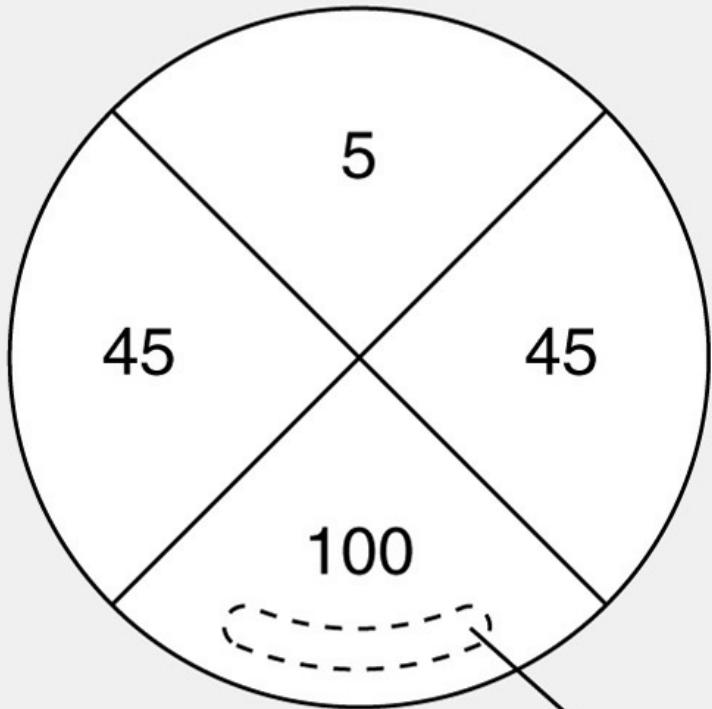
C. Secondary hypoblast Sekundární hypoblast

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

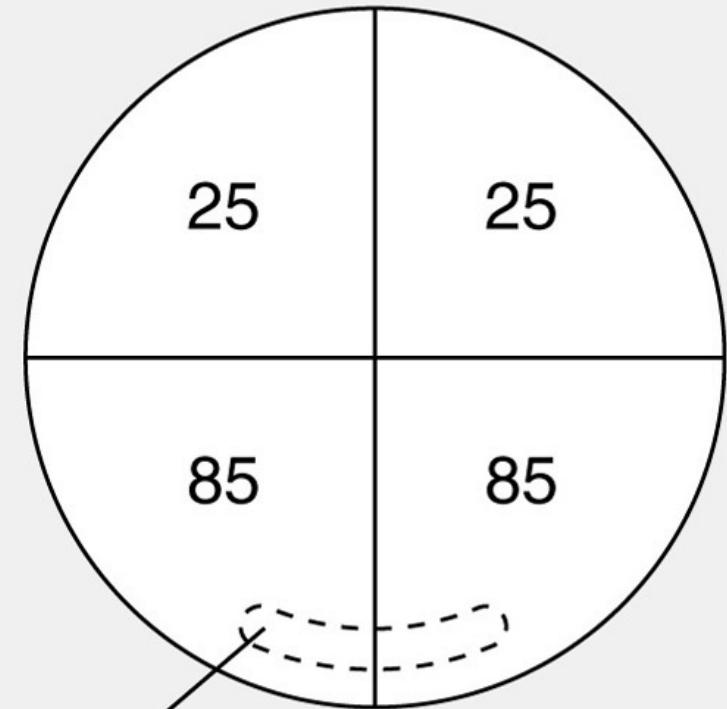
Cut blastoderm in pieces like this...

Numbers show percentage of total pieces from a given region that could form an axis

Posterior marginal zone

...or like this

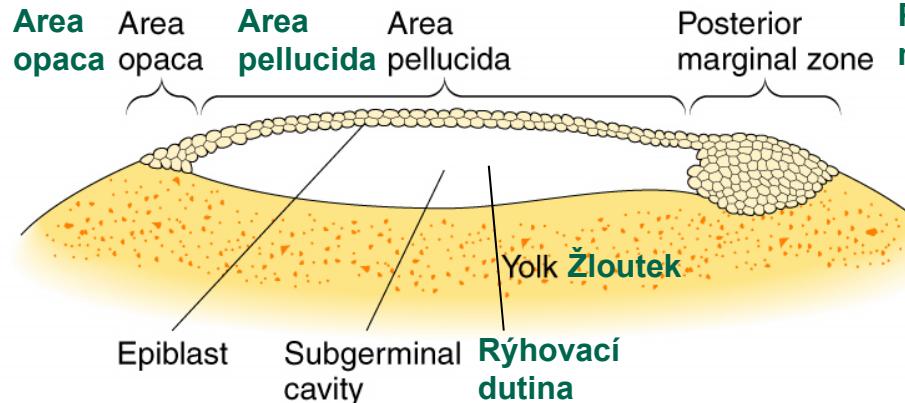
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE Vzdělávání

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

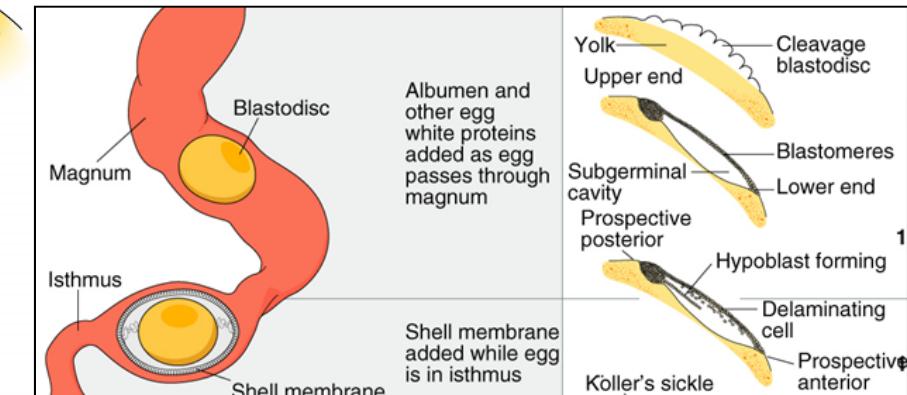
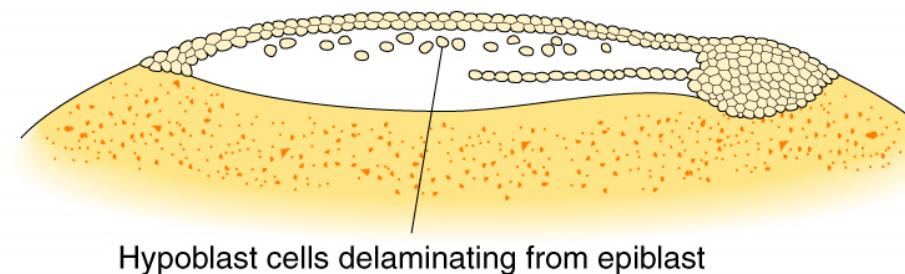
A. Egg before formation of hypoblast

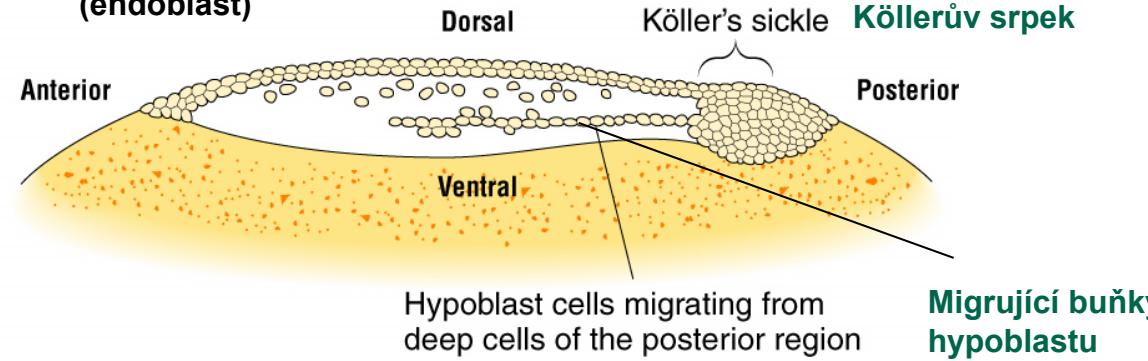
Posteriorní marginální zóna

There is a role of gravitropism in the anteroposterior axis formation in birds

B. Primary hypoblast Primární hypoblast

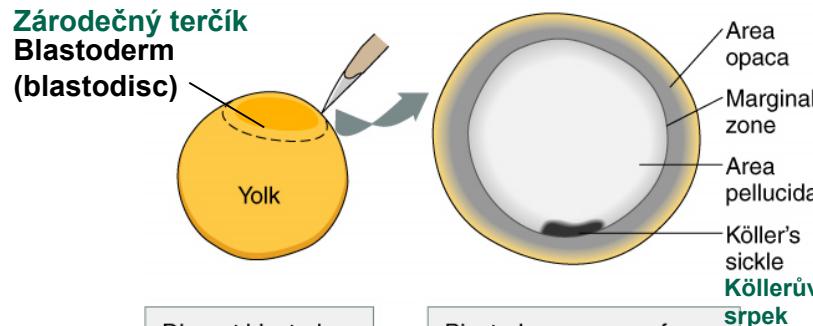
C. Secondary hypoblast Sekundární hypoblast (endoblast)

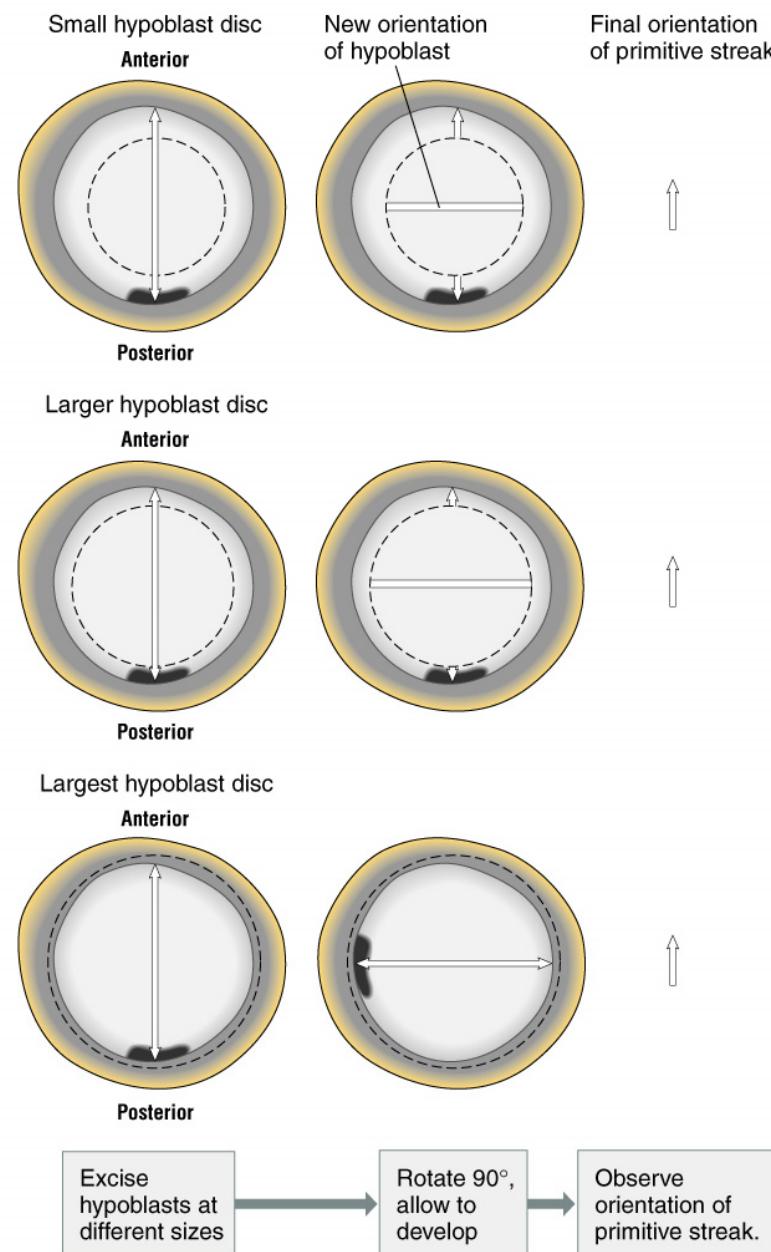
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

A. Preparation of blastoderms

B. Rotation of hypoblasts by 90°

Does hypoblast determine the anteroposterior axis of epiblast?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

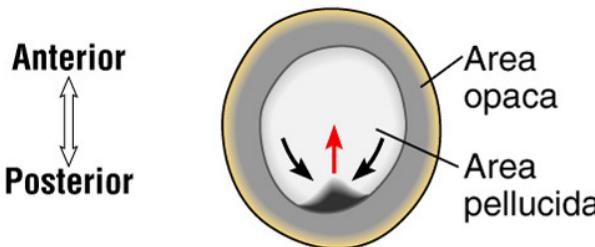
- Gastrulation in amniotes – chicken

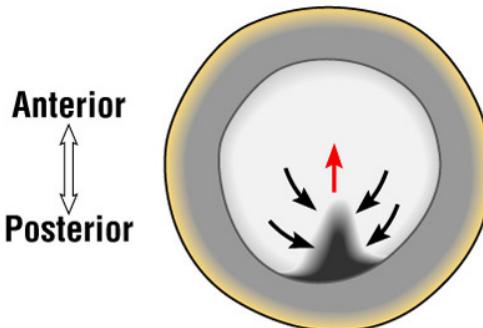
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

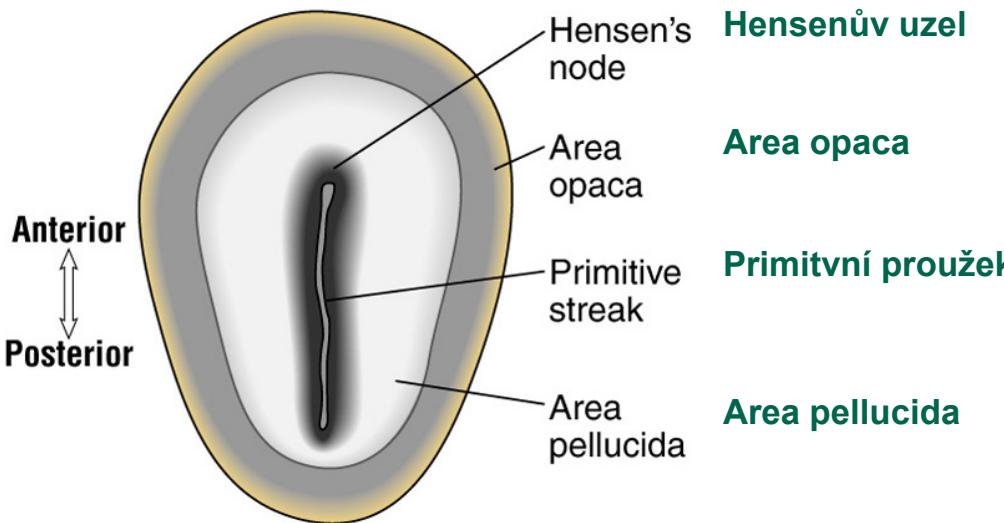
A. After 3 – 4h of incubation

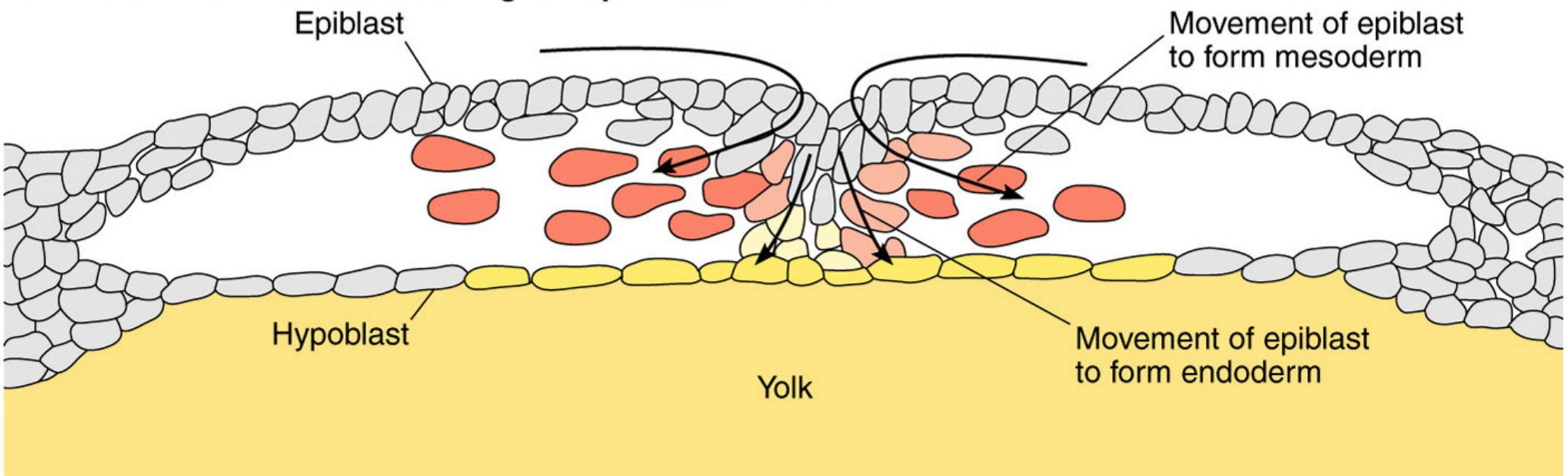
B. 10 – 12h of incubation

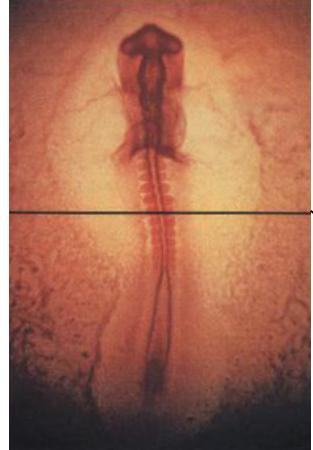

C. 18 – 20h of incubation

D. Schematic of movements through the primitive streak

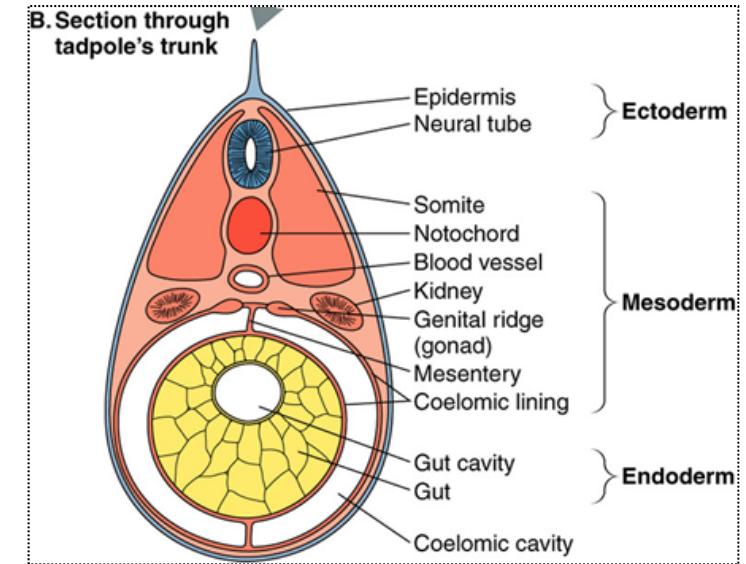
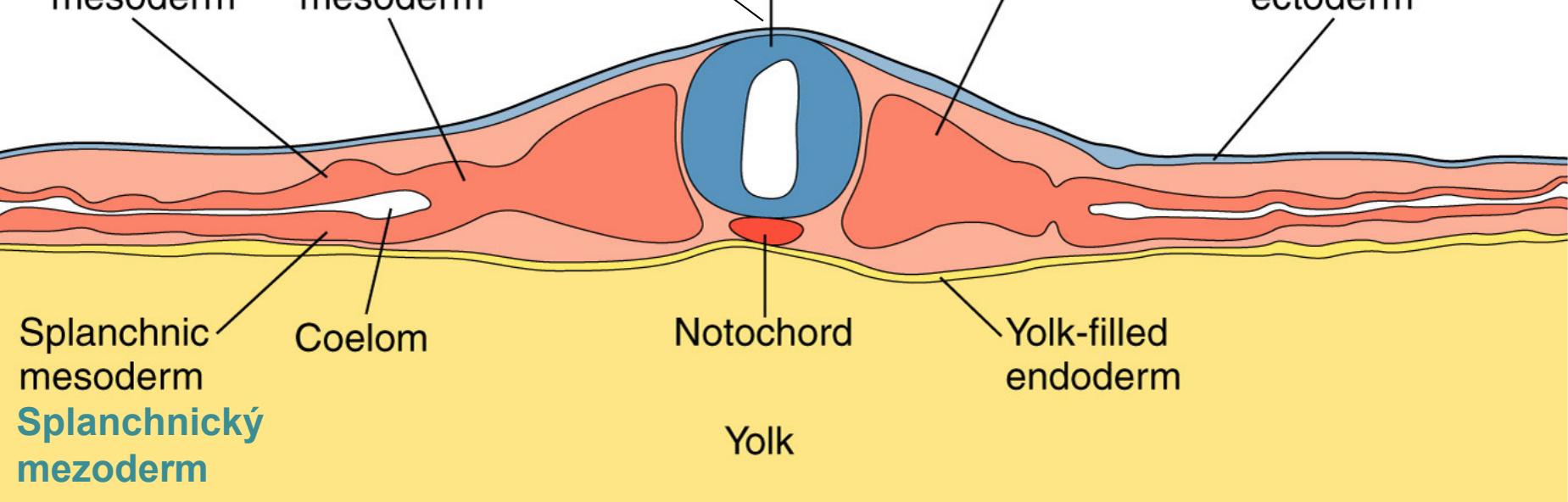
B. **Somatický mezoderm**
Somatic mesoderm

Střední mezoderm
Intermediate mesoderm

Nervová trubice
Neural tube

Somity
Somite

Surface ectoderm

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

- Gastrulation in amniotes – chicken
 - early and late gastrulation in chicken (video)

INVESTICE DO ROZVOJE Vzdělávání

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Outline of Lesson 3

Early Development of Amphibians and Amniotes

- Gastrulation in amniotes – chicken
 - early and late gastrulation in chicken (video)
- Formation of extraembryonic tissues in amniotes - chicken

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

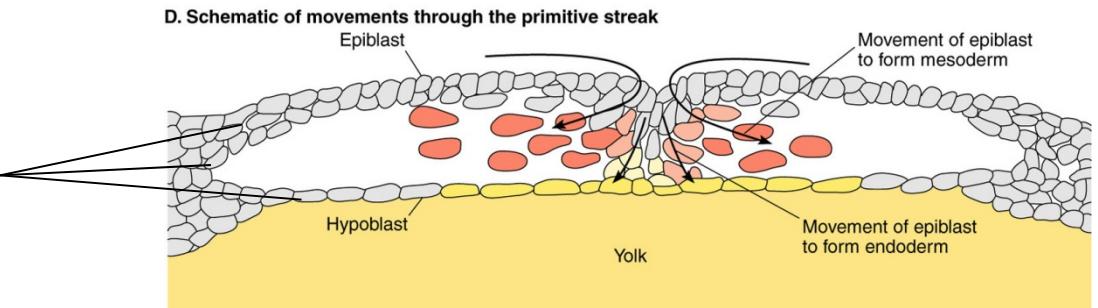
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

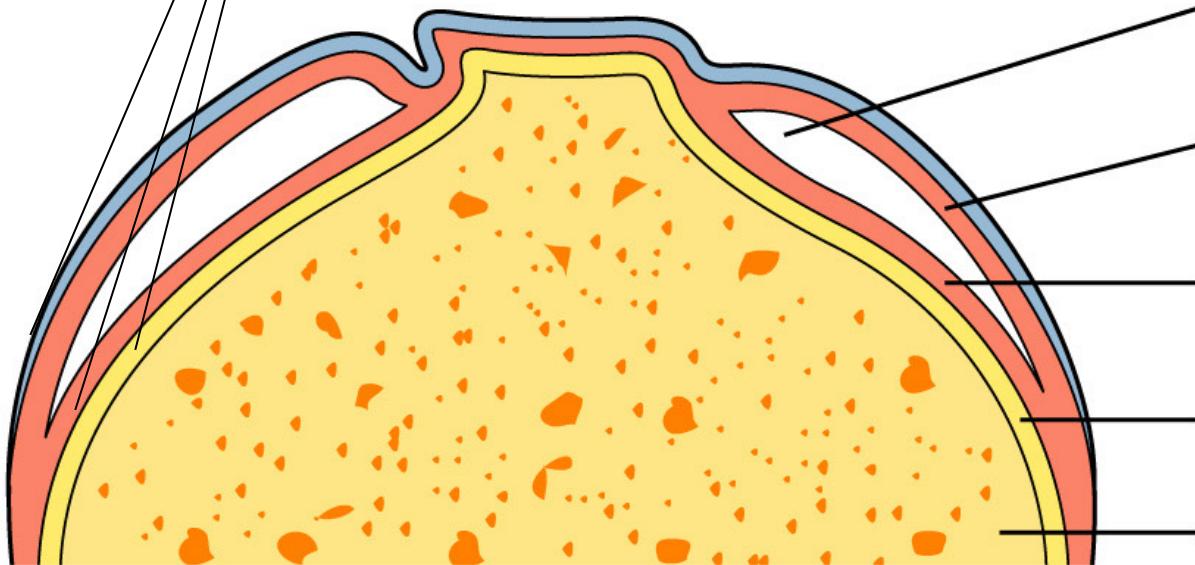
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Origin of extraembryonic tissue

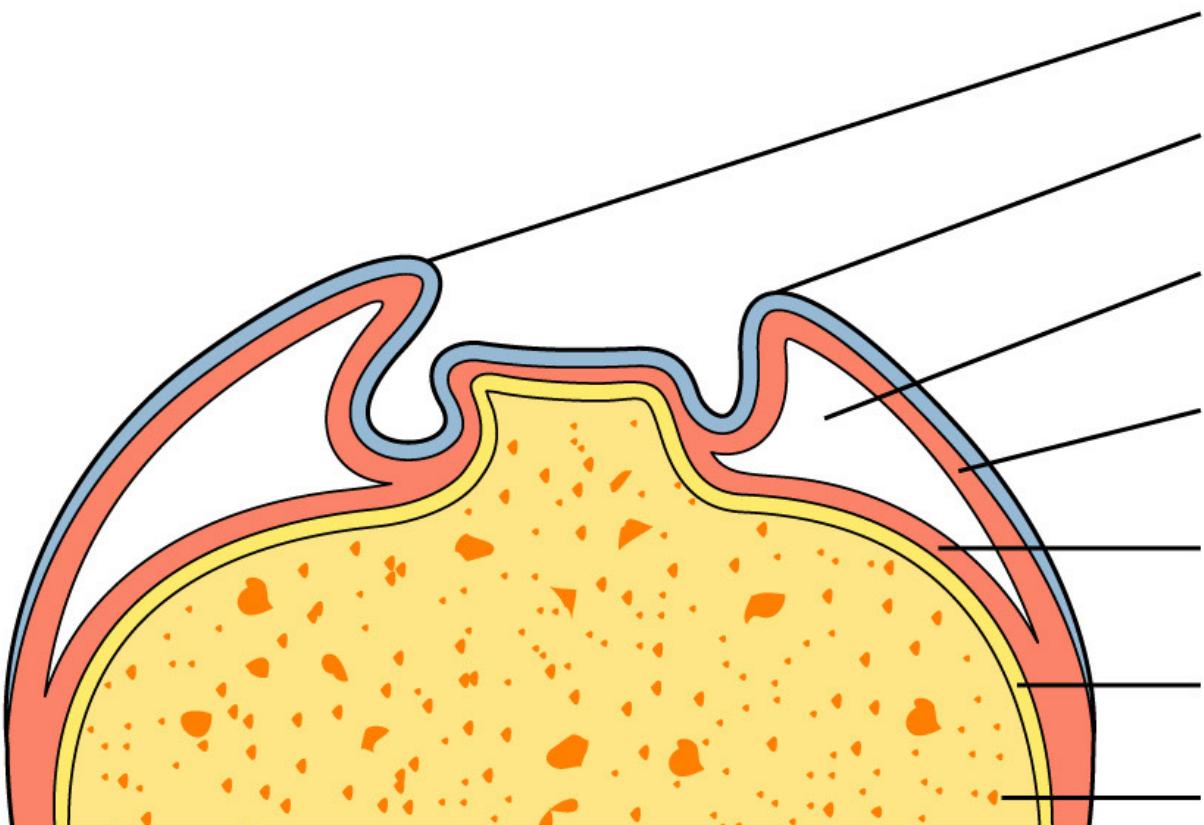

A.

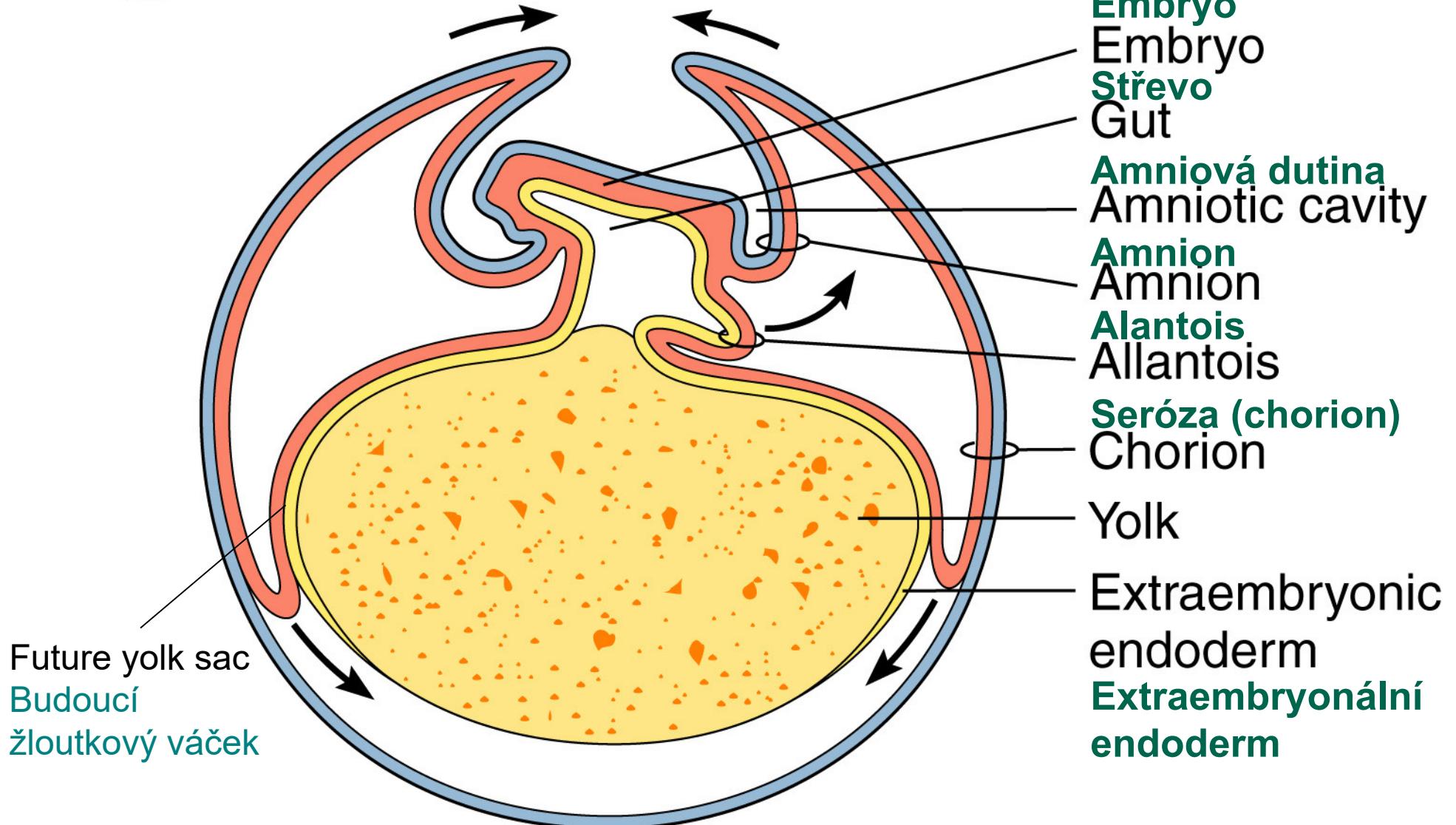
Extraembryonální coelom
Extraembryonic coelom
Somatopleura
Somatic mesoderm
Splanchnopleura
Splanchnic mesoderm
Endoderm
Endoderm
Žloutek
Yolk

B.

- Hlavový ohyb amnionu**
Head fold of amnion
- Ocasní ohyb amnionu**
Tail fold of amnion
- Extraembryonální coelom**
Extraembryonic coelom
- Somatopleura**
Somatic mesoderm
- Splanchnopelura**
Splanchnic mesoderm
- Endoderm**
Endoderm
- Žloutek**
Yolk

C.

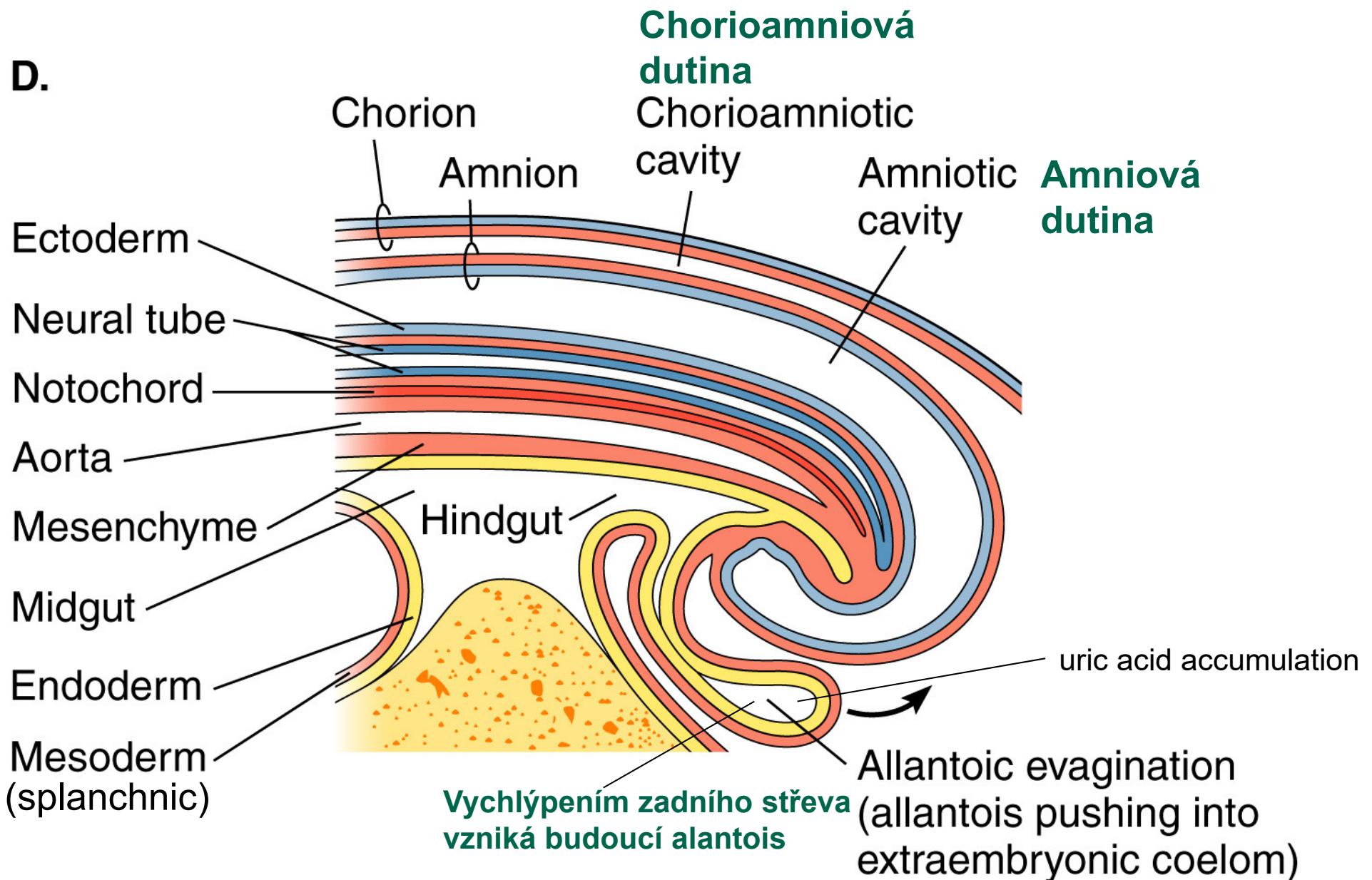
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

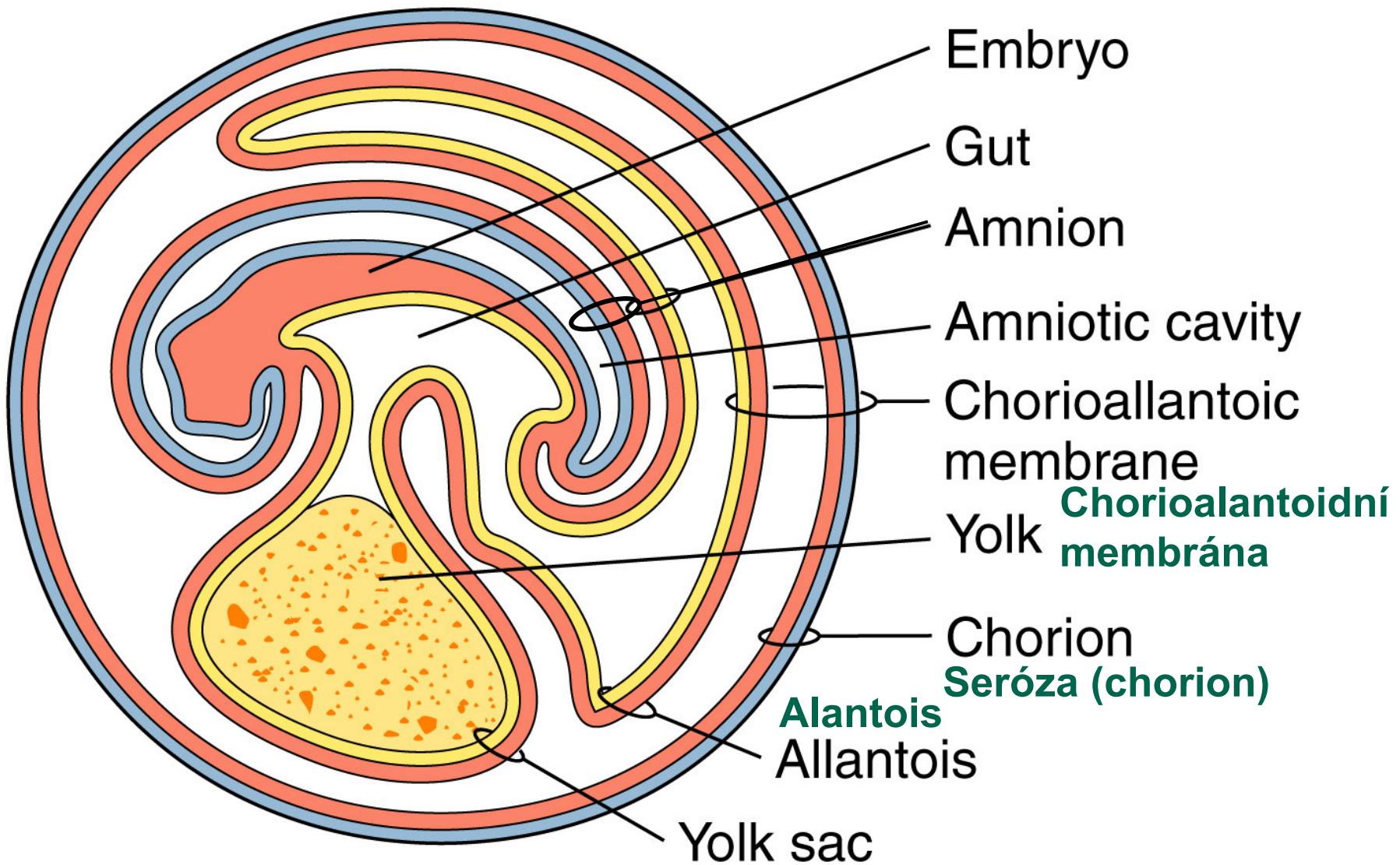
D.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

E.

Key Concepts

- First source of **asymmetry originates from the oogenesis** both in *Drosophila* and *Xenopus*.
- In *Xenopus*, another **important source of asymmetry** leading to breaking of the virtual radial symmetry of the egg and **dorsoventral axis specification** is the **sperm entry** that induces **cytoplasm rotation**.
- These processes result into **Speman organizer differentiation** and allow **specification of the cell fate** during **blastula formation**.
- **Gastrulation** allows **further delimitation of the developmental fate**.
- **Amniotes** developed **terrestrial adaptations** that are of **extraembryonic origin**.